

Rapport

Wat brengt urban sports Rotterdam?

Een onderzoek naar de ervaren maatschappelijke impact van urban sports in Rotterdam

Wat brengt urban sports Rotterdam?

Een onderzoek naar de ervaren maatschappelijke impact van urban sports in Rotterdam

In opdracht van de gemeente Rotterdam

Mulier Instituut

Margot Keijzer
Anouschka Pieroelie
Arnold Bronkhorst

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, 3 februari 2025
www.mulierinstituut.nl
info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding: Mulier Instituut, de titel van de publicatie en het jaar van uitgave. Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Begrippen

Begrippen

Urban sports

Overkoepelende benaming voor diverse sporten met een vrij, ongeorganiseerd, expressief en creatief karakter, beoefenend in de stedelijke omgeving, zoals freerunning, skateboarden en 3x3-basketbal.

Human Capital Model

Model dat de verschillende effecten van sport en bewegen bevat, ingedeeld op basis van zes kernwaarden: fysiek, emotioneel, sociaal, persoonlijk, intellectueel en financieel.

Inhoudsopgave

Wat brengt urban sports Rotterdam?

Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Achtergrond	7
1.2 Doelstelling	7
1.3 Onderzoeksmethode	8
2 Algemeen beeld	11
2.1 De respondenten	11
2.2 De sportbeoefening van (urban) sporters	13
2.3 De ervaren maatschappelijke impact van (urban) sports	16
2.4 Rotterdam als urban sports-stad	23
3 Stadswandelingen	26
3.1 De sporten en de sporters	26
3.2 Fysieke waarde	31
3.3 Emotionele waarde	32
3.4 Persoonlijke waarde	35
3.5 Sociale waarde	39
3.6 Intellectuele waarde	42
3.7 Financiële waarde	43
3.8 Urban sports-locaties	45
4 Conclusie & reflectie	49
4.1 Conclusies	49
4.2 Reflectie	50
4.3 Vervolgonderzoek	50
Bronnen	53

Wat brengt urban sports Rotterdam?

Inleiding

Urban sports zijn de afgelopen jaren sterk in opkomst in de gemeente Rotterdam. In het najaar van 2024 heeft ze de Urban Sports Agenda 2024-2027 'Waarde voor de stad' gepresenteerd. Daarin benoemt de gemeente ook de behoefte aan onderzoek naar de maatschappelijke impact van urban sports in Rotterdam. Ze heeft het Mulier Instituut gevraagd daar onderzoek naar te doen.

In dit onderzoek kijken we naar de ervaren maatschappelijke impact van het beoefenen van urban sports in Rotterdam: wat biedt het de sporters en wat levert het ze op? We focussen op jongeren van 16-30 jaar en maken een vergelijking tussen de ervaringen van urban sporters en reguliere sporters.

Aanpak

We hebben gebruik gemaakt van het Human Capital Model. Dit is een model dat wordt gebruikt om de effecten van sporten en bewegen te meten. De zes waarden in dit model gebruikten we als uitgangspunt voor het meten van de ervaren maatschappelijke impact. We hebben twee methoden toegepast:

- Urban (n=199) en reguliere sporters (n=164) vulden een vragenlijst in. Hiermee brachten we globaal in kaart wat het doen van een (urban) sport de sporter oplevert en of er een verschil is tussen urban en reguliere sporters.
- Tijdens de stadswandelingen liepen we een dagdeel mee met zes urban sporters. We spraken ze over hun sport en leefwereld en bezochten verschillende (urban) sportlocaties. De inzichten uit deze stadswandelingen geven extra kleur en verdieping aan het algemene beeld uit de vragenlijsten.

Conclusies

- Urban sporters ervaren sociale, emotionele, persoonlijke, financiële, intellectuele en fysieke impact door het beoefenen van urban sports.
- Vergeleken met reguliere sporters ervaren zij meer maatschappelijke impact.
- De urban sporters ervaren vooral een sterke impact op verschillende sociale aspecten, zoals het maken van nieuwe vrienden.
- Ook tijdens de stadswandelingen komt de ervaren sociale impact sterk naar voren. De urban sporters hebben hechte vriendschappen opgebouwd en spreken van respectvolle, hechte communities binnen de urban sports.
- Urban sporters geven aan een sterke impact te ervaren op persoonlijk en emotioneel vlak. Ze ontwikkelen bijvoorbeeld meer zelfvertrouwen, leren doelen te stellen en voelen zich mentaal gezonder door hun sport.

Inleiding

Dit onderzoek gaat over de ervaren maatschappelijke impact van urban sports in Rotterdam. In dit eerste hoofdstuk beschrijven we de achtergrond, doelstellingen en methode van het onderzoek.

1.1 Achtergrond

Urban sports

In de afgelopen jaren is ongeorganiseerd sporten uitgegroeid tot de populairste sportvorm in Nederland (Prins et al., 2021). In het verlengde daarvan zijn er steeds meer leefstijlsporten, die zich veelal afspelen in de openbare ruimte (Van der Meijde et al., 2022). Een daarvan is de brede waaier 'urban sports'.

Velen zien de term urban sports als overkoepelende benaming voor diverse sporten met een vrij, ongeorganiseerd, expressief en creatief karakter (Bruggeling & Van Batenburg-Eddes, 2020). In het onderzoek van het Mulier Instituut vullen Van der Meijde et al. (2022) hierop aan dat urban sports plaatsvinden in stedelijke omgevingen en zich kenmerken door een sterke verbondenheid met de grootstedelijke jongerencultuur.

Onderzoekers en beleidsmakers gebruiken 'urban sports' veelal als paraplubegrip voor een breed scala aan sportieve activiteiten (Van der Meijde et al., 2022). Voorbeelden zijn skateboarden, freerunning, parkour, tricking, freestyle BMX, calisthenics, 3x3-basketbal en verschillende vormen van straatvoetbal, zoals panna- en freestylevoetbal.

Urban sports in Rotterdam

Ook de gemeente Rotterdam heeft de afgelopen jaren vastgesteld dat urban sports in opkomst is. Om deze ontwikkeling te stimuleren heeft de gemeente in 2018 de beleidsnota Urban Sports 2018-2021 'van de straat' opgesteld. In navolging hiervan heeft ze in het najaar van 2024 de Urban Sports Agenda 2024-2027 'Waarde voor de stad' gepresenteerd.

Naast de vele beleidsactiviteiten die gericht zijn op het versterken van de positie van urban sports in de stad, benoemt de gemeente in deze agenda ook de behoefte aan onderzoek naar de maatschappelijke impact van urban sports voor Rotterdam. Hierbij ligt de focus op jongeren en jongvolwassenen.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de maatschappelijke impact van urban sports op jongeren en jongvolwassenen in Rotterdam. Deze inzichten kunnen de gemeente helpen haar beleid te verantwoorden en waar nodig bij te stellen. In dit onderzoek ligt de focus op (urban) sporters van 16 tot en met 30 jaar. We lichten deze focus verder toe in paragraaf 1.3.

De hoofdvraag van dit onderzoek is:

Welke maatschappelijke impact ervaren Rotterdamse jongeren van 16 tot en met 30 jaar door urban sports?

1.3 Onderzoeksmethode

We hebben twee methoden van dataverzameling gebruikt om de onderzoeksvraag te beantwoorden: een vragenlijst en stadswandelingen.

Vragenlijst

● Leeftijdsgroep

Om een algemeen beeld te krijgen van de ervaren impact van urban sports in Rotterdam, hebben we een vragenlijst verspreid onder urban sporters en een groep overige sporters van 16 tot en met 30 jaar.

We hebben gekozen voor deze leeftijdsgroep omdat de gemeente Rotterdam zich richt op het intensiveren van de sportparticipatie van (jong)volwassenen. Urban sports kan daar een mogelijke positieve bijdrage aan leveren. En voor jongeren onder de 16 jaar gelden strengere AVG-richtlijnen, waardoor dataverzameling complexer wordt. Bovendien valt het merendeel van de urban sporters binnen deze leeftijdsgroep (Sportdeelname Index Rotterdam, 2023).

● Urban vs. reguliere sporters

Om een vergelijking tussen urban sporters en andere sporters te maken, hebben we ook overige sporters bevestigd. Onder urban sporters verstaan we de sporters die in het afgelopen jaar voornamelijk een urban sport hebben beoefend. De overige sporters noemen we in dit onderzoek 'reguliere' sporters. Dit omvat alle sporters die voornamelijk een andere sport dan urban sport hebben beoefend.

● Categorieën

Verder hebben we urban sports in groepen gecategoriseerd, vanwege de diversiteit aan sporten die hieronder vallen. We verdelen ze in:

- *body*: o.a. calisthenics, freerunning, tricking, (street)dance;
- *ball*: o.a. 3x3-basketbal, streetsoccer, freestylebasketbal/-voetbal;
- *roll*: o.a. skateboarden, stuntsteppen, BMX;
- *regulier*: o.a. verenigingssporters, anders georganiseerde en ongeorganiseerde sporters.

Human Capital Model

Om de impact van urban sports te onderzoeken, hebben we vragen geformuleerd aan de hand van het Human Capital Model (Bailey et al., 2013). Dit model beschrijft de verschillende effecten van sport en bewegen weer. We gebruiken dit als raamwerk om de maatschappelijke waarde van urban sports inzichtelijk te maken.

Kernwaarden Human Capital Model

Het Human Capital Model meet de effecten van sport en bewegen, waarbij zes kernwaarden centraal staan:

- *fysieke waarde*: verbeteringen in lichamelijke gezondheid en fitheid;
- *emotionele waarde*: positieve invloeden op mentale gezondheid, zoals stressvermindering en meer geluk;
- *persoonlijke waarde*: individuele voordelen, zoals assertiviteit, zelfbeheersing, enthousiasme en sociale vaardigheden;
- *intellectuele waarde*: ontwikkeling van cognitieve vaardigheden en kennis, zoals verbeterde concentratie en leerprestaties;
- *sociale waarde*: versterkte relaties, netwerken en sociale cohesie;
- *financiële waarde*: economische voordelen van sporten, zoals lagere zorgkosten en verhoogde productiviteit.¹

Stellingen en uitkomsten

Het model omvat zes kernwaarden. Bij elke kernwaarde horen in de vragenlijst drie stellingen. In totaal beoordeelden de respondenten dus achttien stellingen. Ze gaven hun antwoorden op een schaal van 1 tot 5: van 'Dit geldt helemaal niet voor mij' (1) tot 'Dit geldt helemaal voor mij' (5).

Voor elke kernwaarde en voor het totaal berekenden we het gemiddelde. Dit gemiddelde vormt de samengestelde uitkomstmaat voor de ervaren maatschappelijke impact. Daarnaast verstrekten de respondenten gegevens over onder andere gender, leeftijd, sport(frequentie), woonplaats en motivatie.

Afname vragenlijsten

In de zomer van 2024 hebben we online de vragenlijst onder (Rotterdamse) urban sporters en overige sporters afgenomen. Tijdens de Rotterdam Street Culture Week op 23, 24 en 25 augustus, een urban sports-evenement in Rotterdam, hebben we de vragenlijst ter plekke bij urban sporters afgenomen. Dit deden we met drie onderzoekers, elk uitgerust met een tablet.

Daarnaast heeft in het najaar een gemeentelijke urban samenwerkingspartner meegeholpen met het verspreiden van de vragenlijst bij de verschillende doelgroepen (ball, roll, body en regulier). Zowel door veldwerk met tablets als via sociale media.

Stadswandelingen

● Inhoud

Daarnaast hebben we tussen juli en september 2024 met zes urban sporters zogenaamde 'urban sports-stadswandelingen' uitgevoerd. Doel was om een verdiepend inzicht te krijgen in hoe Rotterdamse urban sporters hun sport ervaren en welke impact deze op hun leven heeft. Tijdens deze wandelingen liepen de

¹ De financiële waarde hebben we in dit onderzoek geïnterpreteerd als de inkomsten die (urban) sporters verdienen met hun sport, de mogelijkheden voor een carrière en of zij beter kunnen omgaan met werkdruk door hun sport.

onderzoekers een dagdeel mee met een urban sporter en bezochten we hun favoriete sportlocaties.

De stadswandeling begon op een vooraf afgesproken sportlocatie in de stad, waar een interview met de urban sporter plaatsvond. Deze interviews richtten zich op de ervaren impact van urban sports, met het Human Capital Model als uitgangspunt.

Vervolgens hebben we meerdere locaties bezocht, waarbij we gesprekken hebben gevoerd over de leefwereld en ervaringen van de sporter. Op de bezochte locaties stelden de urban sporters ons ook voor aan andere urban sporters die tot hun community behoorden.

● **Selectie**

In totaal hebben we met zes urban sporters een stadswandeling gemaakt. De contactgegevens van de urban sporters heeft de gemeente Rotterdam aangeleverd. Voor de selectie van urban sporters hebben we gekeken naar een verdeling tussen de verschillende urban sports, leeftijd en geslacht.

Uiteindelijk hebben we de stadswandelingen uitgevoerd met vier mannelijke en twee vrouwelijke urban sporters, met leeftijden variërend van 19 tot 25 jaar.

Ook hier hebben we een evenredige verdeling aangehouden tussen de categorieën *ball*, *roll* en *body*. De urban sporters beoefenden de volgende sporten: calisthenics, breakdance, rollerskaten, straatbasketbal, straatvoetbal en skateboarden.

● **Thematische inhoudsanalyse**

De interviews met de zes urban sporters hebben we opgenomen met een voice-recorder, waarna we ze hebben uitgewerkt tot een transcript. Op basis van de transcripten hebben we een thematische inhoudsanalyse uitgevoerd.

Alle transcripten hebben we gecodeerd aan de hand van een codeboom. De thema's in deze codeboom gaven een verdeling aan op hoofdlijnen, gebaseerd op de zes waarden uit het Human Capital Model. De onderliggende codes gaven vervolgens een concrete weergave van ieder thema.

Informatie die we tijdens de stadswandelingen hebben opgedaan, maar die niet is opgenomen – bijvoorbeeld in de gesprekken met urban sporters op de locaties – hebben we vastgelegd in aantekeningen. Deze hebben we vervolgens, waar relevant, verwerkt ter ondersteuning van de resultaten uit de interviews.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 bespreken we de resultaten van de vragenlijsten en in hoofdstuk 3 die van de stadswandelingen. We sluiten het rapport af met de conclusies in hoofdstuk 4.

Algemeen beeld

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de vragenlijst over de ervaren maatschappelijke impact van urban sports op jongeren en jongvolwassenen van 16 tot 30 jaar.

De uitkomsten hebben we geanalyseerd aan de hand van de waarden uit het Human Capital Model. Hiermee geven we inzicht in de verschillende vormen van maatschappelijke impact zoals de doelgroep deze ervaart.

2.1 De respondenten

In [tabel 2.1](#) staan de kenmerken van de urban sporters (54% van het totaal) en de reguliere sporters (46% van het totaal). De jongeren die de vragenlijst invulden, zijn tussen de 16 en 30 jaar oud. Van deze groep is het grootste deel tussen de 16 en 25 jaar (voor urban sporters 83% en voor reguliere sporters 80%).

De meeste respondenten zijn man. Voor urban sporters is dit 84 procent en voor reguliere sporters 57 procent. Dat komt overeen met het beeld van eerder onderzoek (Bruggeling & Van Batenburg-Eddes, 2020; Van der Meijde & Pulles, 2023).

Slechts een klein aantal heeft een andere of geen genderidentiteit opgegeven. Vanwege het kleine aantal respondenten in de categorie 'anders' vergelijken we in de resultaten alleen de antwoorden van mannen en vrouwen met elkaar. Ruim zes op de tien respondenten wonen in Rotterdam (63% van de urban sporters en 65% van de reguliere sporters).

Tabel 2.1**Kenmerken urban en reguliere sporters**

(in procenten, n=363)

	Urban sporters (n=199)	Reguliere sporters (n=164)
Totaal	100	100
Gender		
Man	84	57
Vrouw	12	37
Anders	1	5
Wil ik niet zeggen	3	1
Leeftijd		
16 – 20 jaar	45	39
21 – 25 jaar	38	41
26 – 30 jaar	17	20
Sportcategorieën		
Ball	29	
Roll	32	
Body	39	
Woonsituatie		
In Rotterdam	63	65
Buiten Rotterdam	37	35

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

De urban sporters verdeelden we in de categorieën ball, roll en body. 29 procent van hen vulde in een 'ball'-sporter te zijn, 32 procent een 'roll'-sporter en 39 procent een 'body'-sporter (zie [tabel 2.1](#)). De meeste urban sporters doen aan freerunning/parkour (18%), gevolgd door straatbasketbal (16%, zie [tabel 2.2](#)).

Tabel 2.2

Typen beoefende urban sporten

(in procenten, n=199)

Type urban sport	Sport	Percentage
Ball	Straatbasketbal	16
	Straatvoetbal	14
Roll	BMX	4
	Skateboarden	15
	Inline skaten	3
	Stuntsteppen	9
	Golfsurfen	1
Body	Calisthenics	13
	Freerunning/parkour	18
	Tricking	3
	Urban dance	6
Een andere urban sport		0
Totaal		100*

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

* Vanwege een afrondingsverschil kan het totaal meer zijn dan 100 procent. Het totale percentage van de 'ball'- en 'body'-sporten valt hierdoor twee procent hoger uit dan in tabel 2.1.

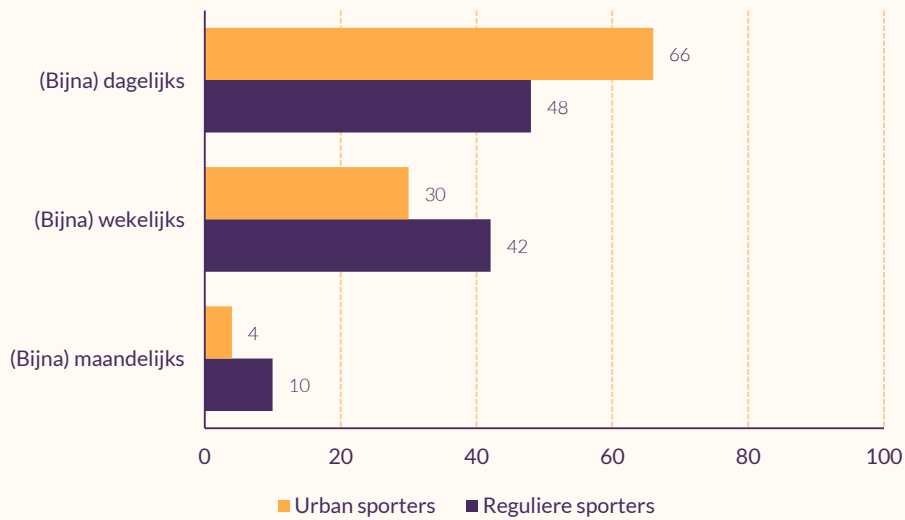
2.2 De sportbeoefening van (urban) sporters

Meer dan de helft van de urban sporters beoefent hun sport (bijna) dagelijks (66%). 30 procent sport (bijna) wekelijks. Voor reguliere sporters ligt dit percentage dichterbij elkaar: 48 procent van hen sport (bijna) dagelijks en 42 procent (bijna) wekelijks (zie [figuur 2.1](#)).

Figuur 2.1

De sportfrequentie van urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

Drie kwart van de ball-sporters geeft aan (bijna) dagelijks te sporten. Dat is meer dan de roll- (63%) en body-sporters (62%) (niet in de figuur).

In welke vorm sporten de (urban) sporters?

Bijna de helft van de urban sporters sport in een groep of 'community' (45%), tegenover ongeveer een kwart van de reguliere sporters (26%, [figuur 2.2](#)). Van de reguliere sporters sport bijna de helft als lid van een sportvereniging (43%).

Roll-sporters sporten vaker aan alleen en ongeorganiseerd te sporten (41%) dan ball- en body-sporters (beide 19%). Ball-sporters (43%) en body-sporters beoefenen hun sport (51%) vaker in een community.

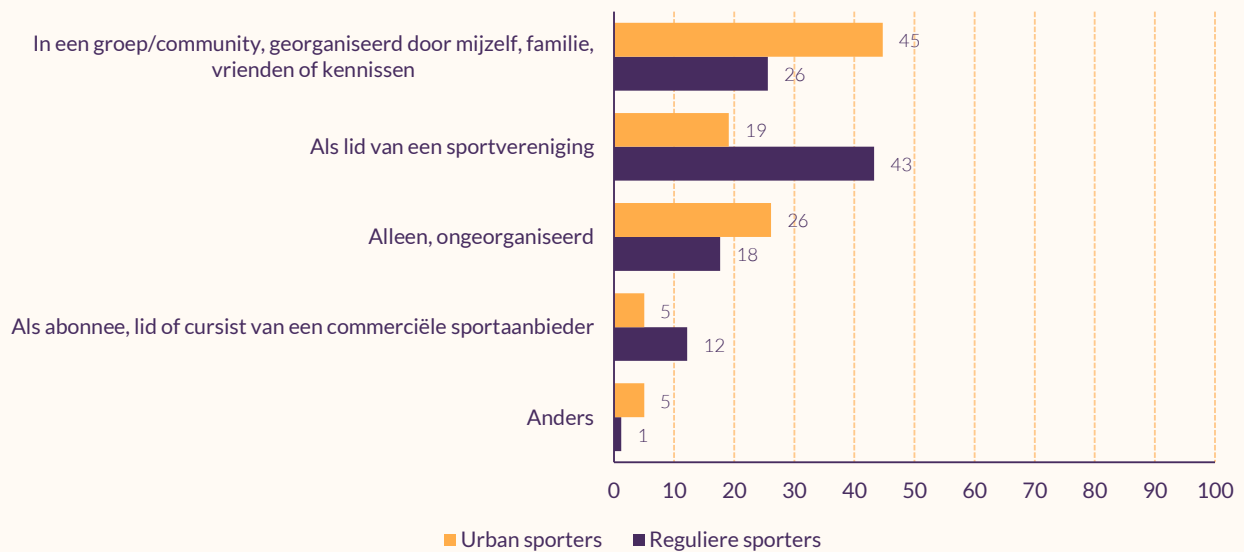
Bijna de helft van de mannelijke urban sporters geeft aan in een groep of 'community' te sporten (49%, vs. 29% van de vrouwen). Vrouwen sporten vaker alleen en ongeorganiseerd (33%, vs. 24% van de mannen).

Voor alle leeftijden geldt dat bijna de helft van de urban sporters in een groep of 'community' sport (tussen de 40% en 48%). Daarnaast neemt alleen en ongeorganiseerd sporten toe naarmate de leeftijd vordert (van 22% voor de groep van 16-20 jaar naar 32% voor de groep van 26-30 jaar).

Figuur 2.2

De organisatie van urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

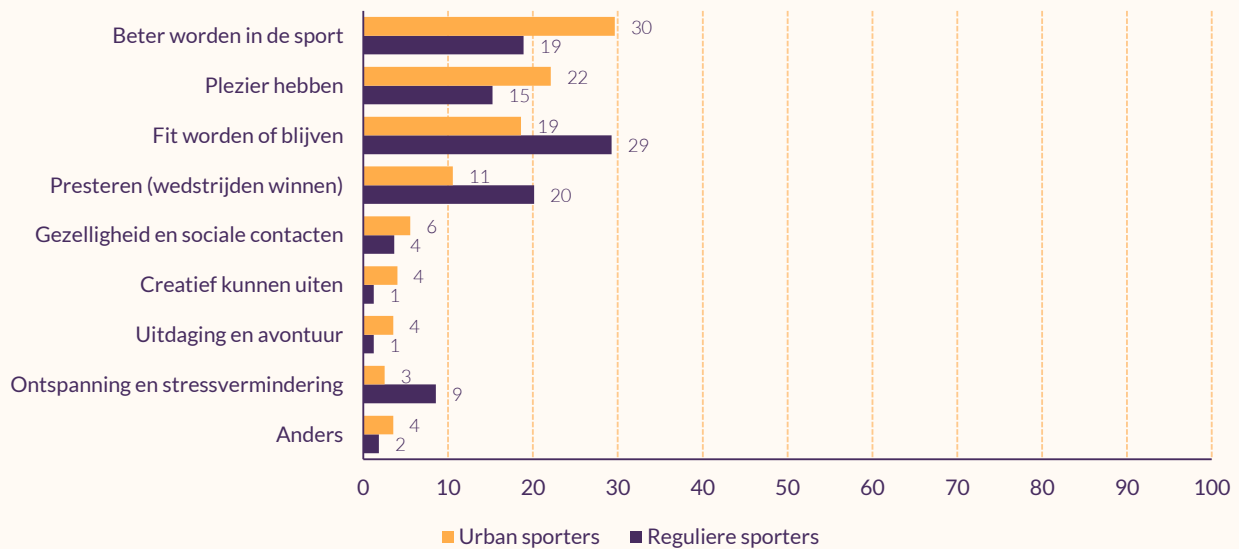
Belangrijkste reden om de sport te doen

De grootste groep urban sporters (30%) geeft aan dat beter worden in de sport de belangrijkste reden is om de sport te doen (zie [figuur 2.3](#)). Ook geeft een relatief grote groep aan dat plezier hebben de belangrijkste reden is (22%). Onder de reguliere sporters geeft de grootste groep aan dat fit worden of blijven de belangrijkste reden is (29%).

Figuur 2.3

De belangrijkste reden voor urban en reguliere sporters om de sport te doen

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

o *Belangrijkste reden om de sport te doen voor Body anders dan voor Ball en Roll*
Van de body-sporters (n=78) geeft de grootste groep (26%) aan dat fit worden of blijven de belangrijkste reden is om de sport te doen. Voor ball-sporters (n=58) is dat voor de grootste groep (43%) beter worden in de sport. Voor roll-sporters (n=63) is noemt ook de grootste groep beter worden in de sport, maar noemen even veel sporters plezier hebben als belangrijkste reden (beide 29%).

o *Jongere leeftijdsgroepen vinden beter worden in de sport belangrijker dan de oudste leeftijdsgroep*
Van de jongere leeftijdsgroepen (16-25 jaar) vindt 32 procent beter worden in de sport de belangrijkste reden om de sport te doen. Van de oudste leeftijdsgroep (26-30 jaar) noemt maar 18 procent dit. Voor deze leeftijdsgroep is plezier vaker de belangrijkste reden om te sport te doen (24%).

2.3 De ervaren maatschappelijke impact van (urban) sports

In deze paragraaf tonen we de ervaren maatschappelijke impact voor de urban sporters en de reguliere sporters. Bij opvallende verschillen laten we zien hoe beide groepen de afzonderlijke stellingen beoordeelden (die samen de ervaren maatschappelijke impact bepalen)².

² In de tekst schrijven we of sporters de stelling wel of niet ervaren. Als de sporter de stelling met 'dit geldt voor mij' of 'dit geldt helemaal voor mij' beoordeelt, schrijven wij dat zij deze stelling ervaren. Beantwoordt de sporter de stelling met 'dit geldt niet voor mij' of 'dit geldt helemaal niet voor mij', dan schrijven wij dat zij deze stelling niet ervaren.

Totale maatschappelijke impact

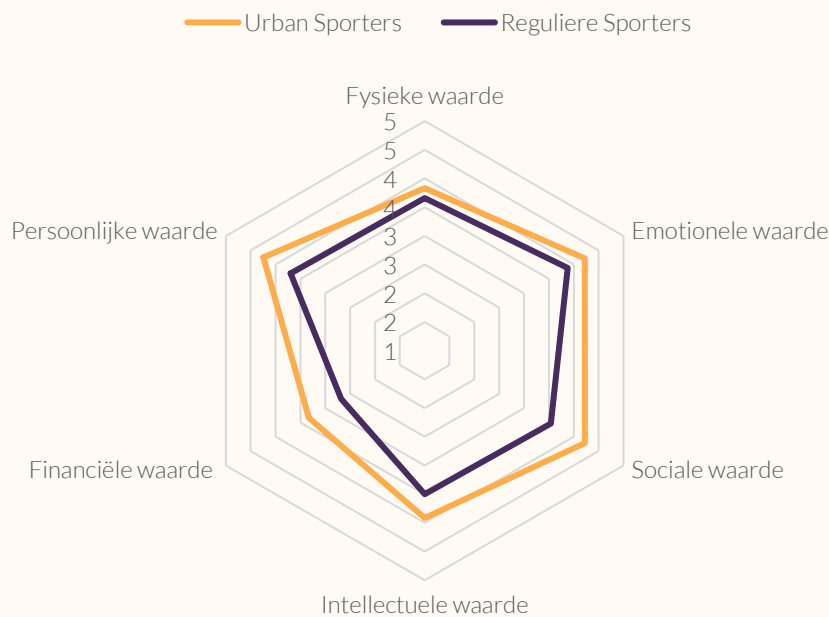
Urban sporters ervaren meer maatschappelijke impact dan reguliere sporters.

Figuur 2.4 toont het gemiddelde van de drie stellingen per waarde. Urban sporters beoordelen de sociale, emotionele, persoonlijke, financiële en intellectuele waarden positiever dan reguliere sporters. Het verschil tussen de gemiddelde beoordeling is het grootste bij de sociale waarde en financiële waarde.

Figuur 2.4

De ervaren maatschappelijke impact door urban en reguliere sporters

(op een schaal van 1 tot 5, n=363)

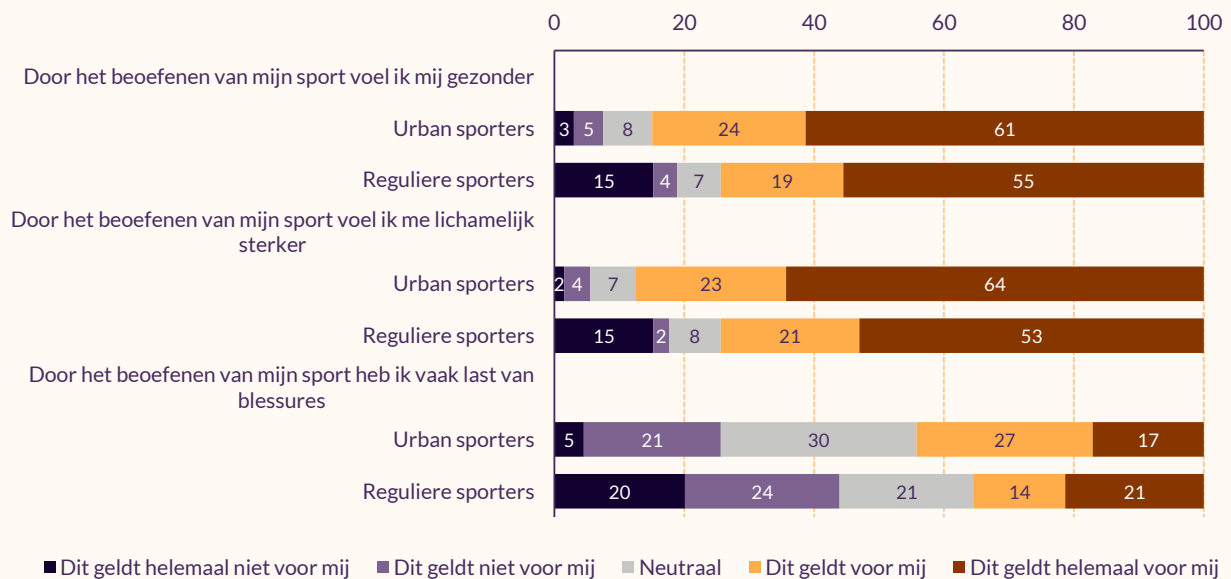
Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

Fysieke waarde

De overgrote meerderheid van de urban sporters geeft aan dat zij zich gezonder en lichamelijk sterker voelen door het beoefenen van hun sport (85%, zie **figuur 2.5**). Van de reguliere sporters geeft ruim 70 procent dit aan. Verder geeft een grotere groep urban sporters dan reguliere sporters aan dat ze vaker last hebben van blessures door hun sport (44% vs. 35%).

Figuur 2.5
Beoordeling fysieke waarde door urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

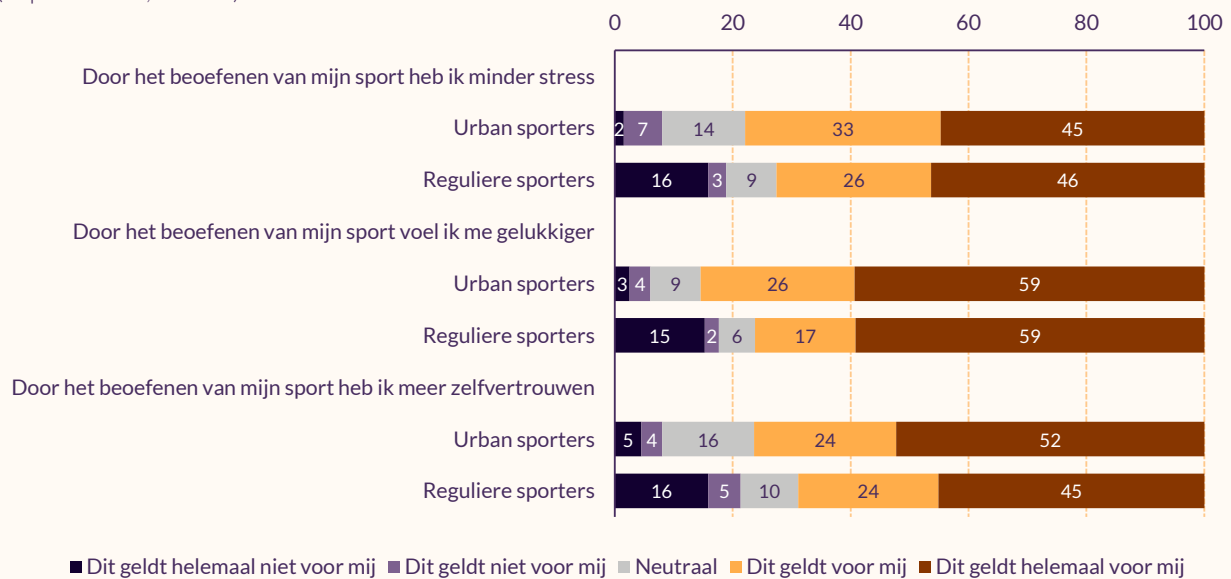
- Bijna driekwart van de Roll-sporters geeft aan vaker last te hebben van blessures. Binnen de categorie 'roll' geeft 72 procent aan dat zij vaker last hebben van blessures. Voor 'ball'-sporters is dit 31 procent en voor 'body'-sporters 33 procent.

Emotionele waarde

Beide groepen sporters onderschrijven de emotionele waarde van hun sport. Een hoger percentage urban sporters dan reguliere sporters geeft aan minder stress te ervaren, zich gelukkiger te voelen en meer zelfvertrouwen te hebben door de sport (zie [figuur 2.6](#)). Een hoger percentage reguliere sporters dan urban sporters ervaart deze waarde niet.

Figuur 2.6
Beoordeling emotionele waarde door urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

o *Het percentage dat een positieve beoordeling geeft is bij 'Roll'-sporters het hoogste*
 Van de urban sporters geven de 'roll'-sporters het vaakst aan minder stress te ervaren, zich gelukkiger te voelen en meer zelfvertrouwen te hebben door hun sport (tussen de 81% en 90%). Van de 'ball'-sporters geeft tussen de 66 en 81 procent dit aan en van de 'body'-sporters tussen de 78 en 85 procent.

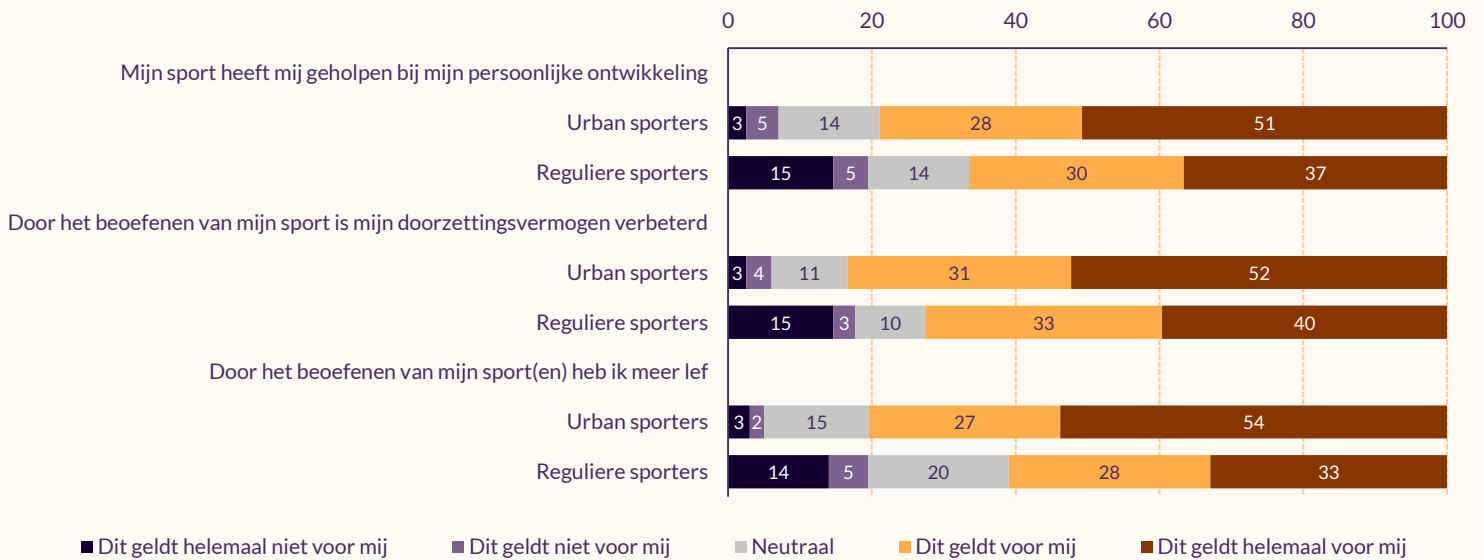
Persoonlijke waarde

Urban sporters geven vaker dan reguliere sporters een positieve beoordeling op de persoonlijke waarde (zie [figuur 2.7](#)). Reguliere sporters geven vaker een negatieve beoordeling.

Figuur 2.7

Beoordeling persoonlijke waarde door urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

Van de ball-, roll- en body-sporters geven ongeveer acht op de tien aan dat hun sportbeoefening heeft geholpen bij hun persoonlijke ontwikkeling. Hetzelfde geldt voor een verbeterd doorzettingsvermogen en meer lef. We zien hier geen verschillen tussen de mannelijke en vrouwelijke urban sporters en de verschillende leeftijdsgroepen.

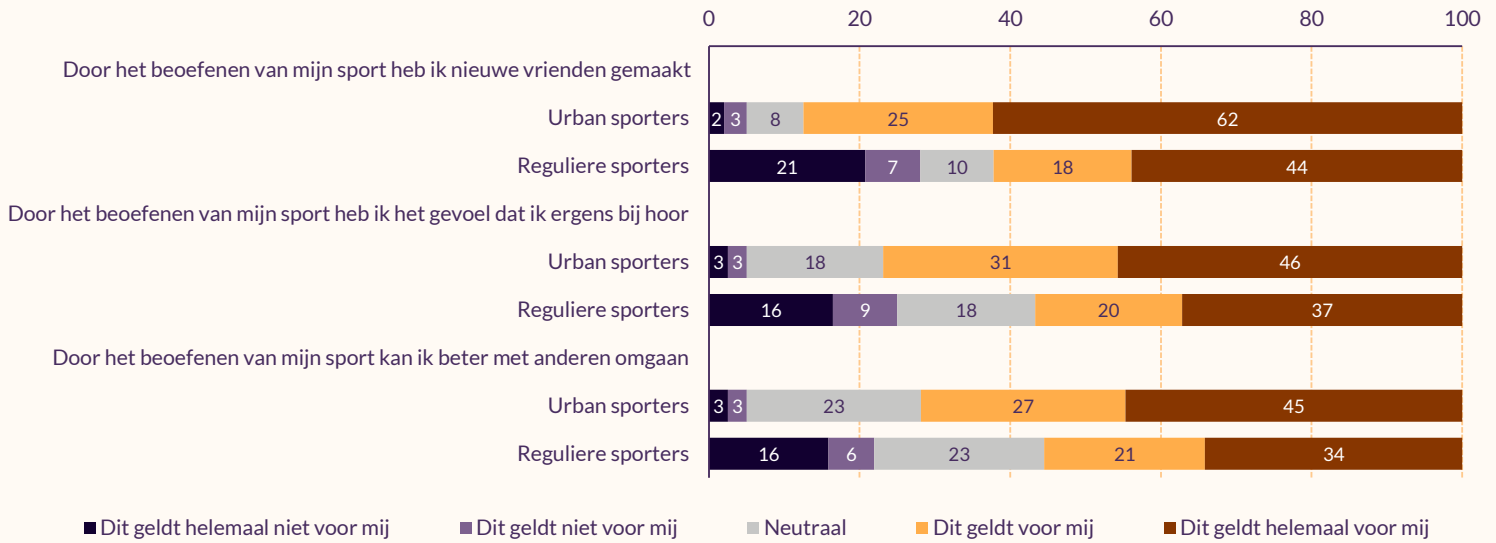
Sociale waarde

Het overgrote deel van de urban sporters ervaart de sociale waarde van hun sportbeoefening (zie [figuur 2.8](#)). Een kleinere groep van de reguliere sporters ervaart deze sociale waarde. Reguliere sporters beoordelen de sociale waarde vaker negatief. Daarnaast geven de urban sporters vaker aan meer nieuwe vrienden te hebben gemaakt door hun sport dan de reguliere sporters.

Figuur 2.8

Beoordeling sociale waarde door urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

o *Ball-, Roll- en Body-sporters beoordelen de sociale waarde positief*
Twee derde of meer van de ball-, roll- en body-sporters beoordeelt de sociale waarde positief. Binnen deze categorieën zien we geen grote verschillen. Onder zowel mannelijke als vrouwelijke urban sporters en onder de verschillende leeftijdsgroepen beoordeelt een hoog percentage de sociale waarde positief.

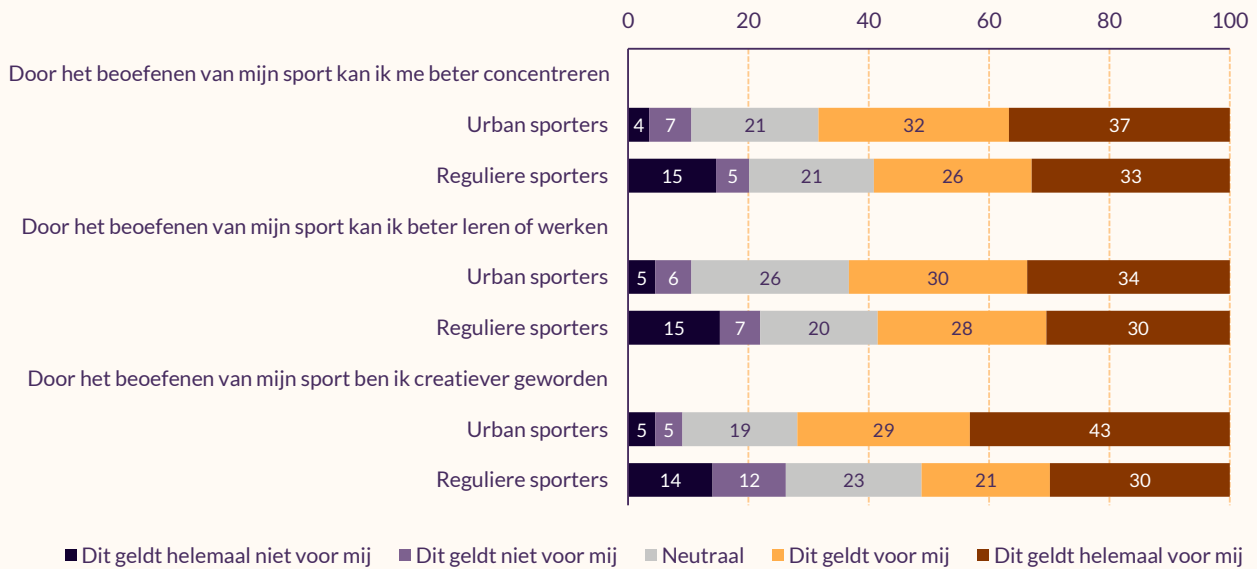
Intellectuele waarde

Iets meer dan de helft van de urban en reguliere sporters ervaart de intellectuele waarde van het beoefenen van hun sport (zie [figuur 2.9](#)). Urban sporters zijn hier iets positiever over dan reguliere sporters. Reguliere sporters beoordelen de intellectuele waarde juist iets vaker negatief dan urban sporters. Relatief veel urban sporters (72%) vergeleken met reguliere sporters (51%) geven aan dat zij creatiever zijn geworden door hun sportbeoefening.

Figuur 2.9

Beoordeling intellectuele waarde door urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

o *Intellectuele waarde door sportbeoefening neemt toe met leeftijd*

Naarmate urban sporters ouder worden, neemt de intellectuele waarde van sportbeoefening toe. Het gaat daarbij om een toename van concentratie en creativiteit en beter leren of werken. We zien geen grote verschillen tussen ball-, roll- en body-sporters. Hetzelfde geldt voor mannelijke en vrouwelijke urban sporters.

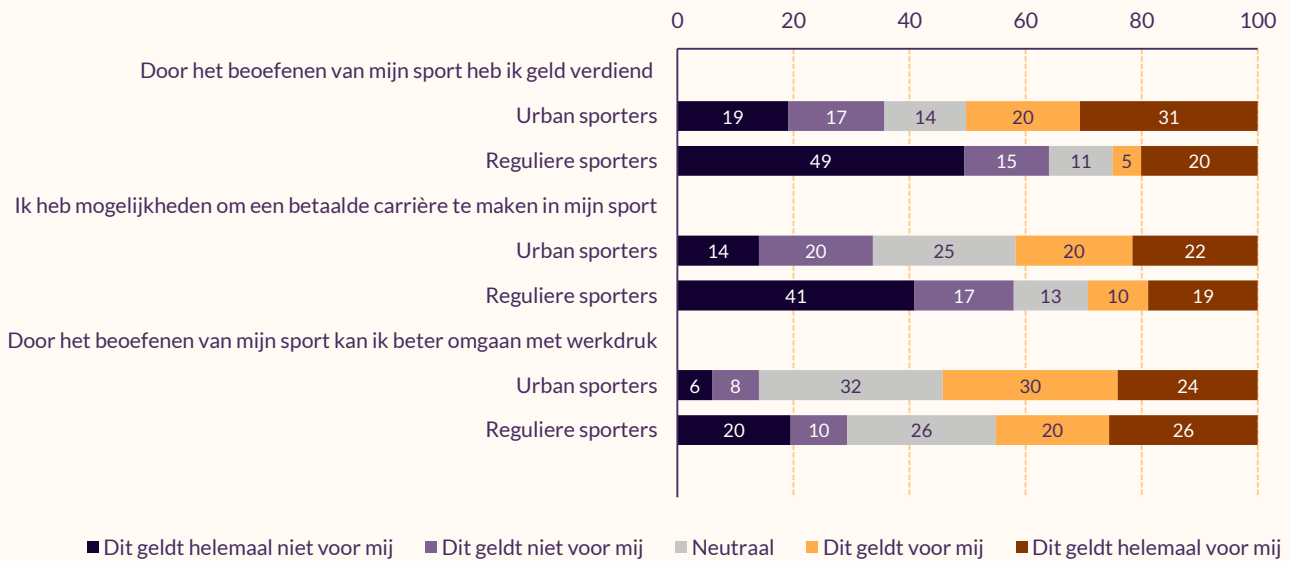
Financiële waarde

Urban sporters beoordelen de financiële waarde van hun sport vaker positief dan reguliere sporters (zie [figuur 2.10](#)). Een relatief hoog percentage reguliere sporters geeft aan geen financiële waarde te ervaren.

Figuur 2.10

Beoordeling financiële waarde door urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

○ 21-25 jarigen beoordelen de financiële waarde het vaakste positief
21-25 jarigen geven het vaakst aan geld te hebben verdiend met hun sport (55%). Hetzelfde geldt voor mogelijkheden tot een betaalde carrière (51%) en omgaan met werkdruk (61%). Er zijn geen grote verschillen in de beoordeling van de financiële waarde tussen ball-, roll- en body-sporters of tussen mannelijke en vrouwelijke urban sporters.

2.4 Rotterdam als urban sports-stad

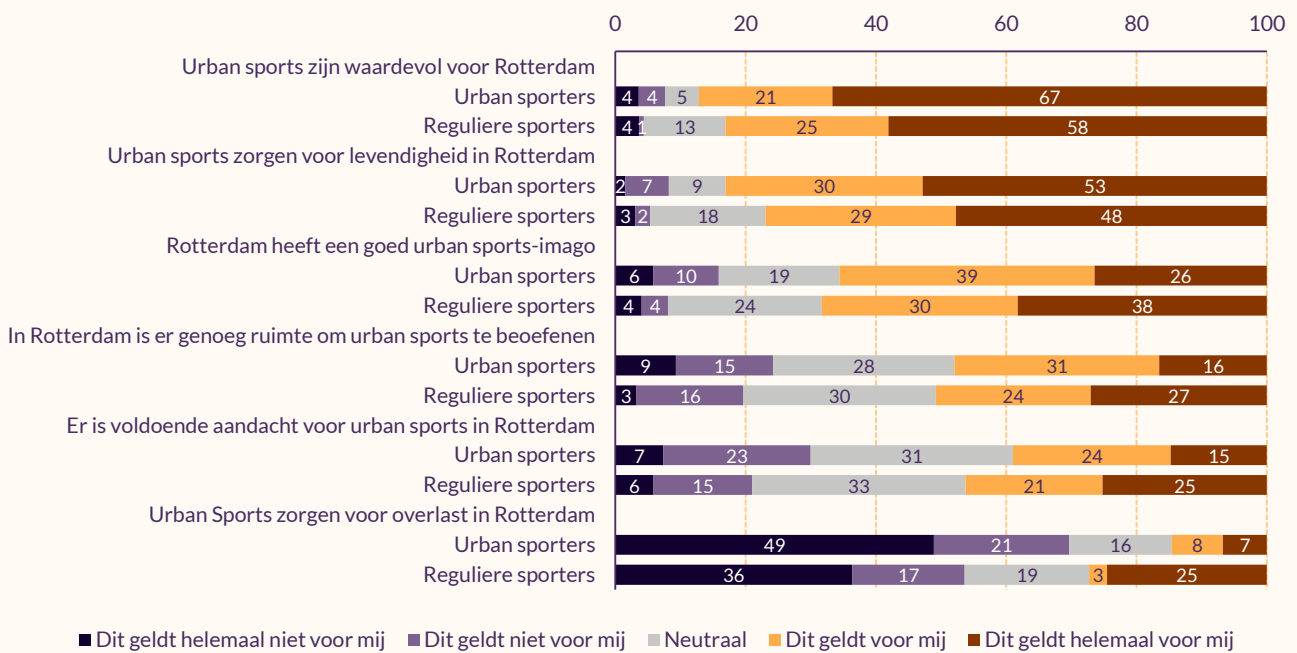
Zowel urban sporters als reguliere sporters zijn over het algemeen positief over Rotterdam als urban sports-stad (zie [figuur 2.11](#)). Zo geven bijna alle (urban) sporters aan dat urban sports waardevol zijn voor de stad en voor levendigheid zorgen.

Tegelijkertijd geeft ongeveer een kwart van de urban sporters en een vijfde van de reguliere sporters aan dat er niet genoeg ruimte en aandacht is voor urban sports. 15 procent van de urban sporters ervaart overlast door urban sports. Van de reguliere sporters ervaart een kwart dit.

Figuur 2.11

Beoordeling Rotterdam als urban sports-stad door urban en reguliere sporters

(in procenten, n=363)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek onder urban en reguliere sporters in Rotterdam, 2024.

- *Oudere urban sporters ervaren minder ruimte en aandacht voor urban sports*
Zowel ruimte als aandacht voor urban sports ervaart de oudste leeftijdsgroep (26-30 jaar) minder dan de jongere leeftijdsgroepen (16-25 jaar).
- *Naarmate de leeftijd vordert ervaren urban sporters meer overlast*
Een kwart van de oudste groep urban sporters ervaart overlast voor urban sports. Dit neemt af bij de middelste leeftijdsgroep (21%) en is slechts 12 procent bij de jongste leeftijdsgroep.

Stadswandelingen

In dit hoofdstuk bespreken we de stadswandelingen die we met zes urban sporters hebben gemaakt. We beginnen met een korte introductie van de urban sporters. Vervolgens bespreken we de resultaten per waarde uit het Human Capital Model, en hun ervaringen met de verschillende sportlocaties in Rotterdam.

3.1 De sporten en de sporters

De urban sporters die we tijdens de stadswandelingen hebben gesproken, beoefenden verschillende vormen van urban sports. Hieronder lichten we deze sporten kort toe. Daarna volgen korte profielen van de zes urban sporters. Om hun anonimiteit te waarborgen gebruiken we fictieve namen.

We gebruiken citaten uit de interviews om de resultaten te illustreren. In sommige gevallen hebben we citaten licht bewerkt om ze beter leesbaar te maken. Inhoudelijk hebben we geen wijzigingen aangebracht.

Uitleg urban sports

● Calisthenics

Calisthenics is trainen met het eigen lichaamsgewicht, zonder gewichten zoals dumbbells. Oefeningen richten zich ofwel op krachttraining, waarbij je basisbewegingen in herhalingen uitvoert, of op freestyle, waarbij je 'tricks' combineert aan rekstokken of ringen, met nadruk op creativiteit.

● Breakdance

Breakdance is een dansstijl waarin creativiteit, stijl en persoonlijkheid tonen centraal staat. Er zijn verschillende onderdelen binnen het breakdancen, zoals bewegingen dicht bij de grond ('floorwork') en power moves, waarbij dansers zichzelf optillen, ronddraaien en bevroren in poses. Breakdance wordt vaak uitgevoerd tijdens battles, waarbij dansers elkaar uitdagen en indruk proberen te maken met hun vaardigheden.

● Straatvoetbal

Straatvoetbal is een vorm van voetbal die vooral wordt gespeeld op straat, pleintjes en grasvelden. Het omvat verschillende onderdelen, waaronder panna, freestyle en ground. Panna richt zich op de bal tussen de benen van een tegenstander door spelen en kan gespeeld worden in formats van één tegen één, drie tegen drie of vijf tegen vijf. Freestyle draait om het uitvoeren van creatieve en technische tricks met de bal in de lucht, terwijl ground focust op het uitvoeren van vergelijkbare tricks met de bal op de grond.

● Straatbasketbal

Straatbasketbal is een vorm van basketbal die vaak buiten wordt gespeeld op pleintjes of openbare velden. Het aantal spelers en de speelstijl zijn flexibel en afhankelijk van het aantal aanwezige spelers en de grootte van het veld. Zo wordt er vaak drie tegen drie gespeeld op een half veld, maar kan het ook vijf tegen vijf zijn op een volledig veld.

- **Skateboarden**

Skateboarden bestaat uit met een skateboard trucs uitvoeren op straat, in skateparken of op speciaal ontworpen obstakels, zoals ramps en rails. Skateboarders kunnen hun eigen invulling geven aan de sport. Het skateboarden combineert balans, techniek en creativiteit.

- **Rollerskaten**

Rollerskaten wordt beoefend op rolschaatsen: schoenen met wieltjes eronder. Er wordt geskatet op straat, pleinen en skateparken. De sport kent verschillende stijlen, zoals freestyle skaten, dansen op skates en tricks uitvoeren op ramps. In skateparken gebruiken skaters ramps en rails om stunts uit te voeren.

Naam : Jaimy
Leeftijd : 23 jaar
Sport : Calisthenics
Vroeger : Tot zijn vijftiende in de sportschool. Ontving een uitnodiging van een vriend om het calisthenicspark in het Zuiderpark te bezoeken. Dat bleek een succes.
Nu : Traint meerdere keren per week, zowel indoor als outdoor. Hoge score op het NK calisthenics. Geeft workshops freerunnen aan kinderen.

Naam : Jane
Leeftijd : 25 jaar
Sport : Breakdance
Vroeger : Maakte als kind kennis met breakdance in het buurthuis, wat haar inspireerde om dit later opnieuw te beginnen.
Nu : Actrice, theatermaker en tekstschrijver. Combineert haar passie voor kunst en performing arts met wekelijkse breakdanclessen. Breakdance vormt een waardevolle aanvulling op haar theater- en performancewerk.

Naam : Kai
Leeftijd : 19 jaar
Sport : Skateboarden
Vroeger : Werd als kind geïntroduceerd in skateboarden door zijn neef. Toen school minder goed ging, vond hij zijn focus in skaten. Hielp in een skateshop en werd zo steeds meer onderdeel van de skateboard-gemeenschap.
Nu : Skatet op hoog niveau en wordt gesponsord door verschillende merken. Bekend in de Rotterdamse skatescene. Traint ongeveer zes keer per week, zowel op straat als in het topsportcentrum. Combineert skateboarden met een studie.

Naam : Lotte
Leeftijd : 23 jaar
Sport : Rollerskaten
Vroeger : Probeerde verschillende sporten uit, maar ontdekte rollerskaten op haar dertiende dankzij een rolschaatsdisco in de buurt. Kreeg haar eerste rollerskates als verjaardagscadeau en leerde via een skateboarder de skatecommunity kennen.
Nu : Skatet regelmatig op verschillende plekken in Rotterdam, van skateparken tot straten. Heeft veel vrienden gemaakt binnen de skatecommunity, waar ze een actief en belangrijk onderdeel van is. Naast haar eigen trainingen geeft ze rollerskatelessen aan beginners.

Naam : Samir
Leeftijd : 20 jaar
Sport : Straatvoetbal
Vroeger : Ontdekte straatvoetbal zes jaar geleden tijdens een demonstratie op zijn middelbare school. Hij werd uitgedaagd voor een panna-oefening en besloot daarna zich volledig op straatvoetbal te richten. Na twee jaar trainen kreeg hij zijn eerste kans om te spelen in een show op een straatvoetbalevenement.
Nu : Bekend in de Rotterdamse straatvoetbal-scene. Geeft shows op evenementen, toernooien en scholen. Reist internationaal om zijn passie te delen. Actief op social media en geeft een kijkje achter de schermen.

Naam : Tim
Leeftijd : 24 jaar
Sport : Straatbasketbal
Vroeger : Jarenlang actief in een andere sport op hoog niveau, maar verloor motivatie en stopte. Vond op zijn zestiende zijn passie in basketbal. Begon bij een traditionele vereniging, maar stapte over naar straatbasketbal vanwege de regels en het gebrek aan mogelijkheden voor hem om competitie te spelen.
Nu : Speelt meerdere keren per week, afhankelijk van blessures. Actief op bekende basketbalvelden in Rotterdam en onderdeel van de lokale straatbasketbal-community. Geeft de voorkeur aan locaties waar diverse mensen en sporten samenkomen.

3.2 Fysieke waarde

Fitheid en manier van sporten

Uit de gesprekken blijkt dat het beoefenen van urban sports bijdraagt aan de fysieke fitheid van de sporters. De sporters vertellen allemaal dat zij meerdere keren per week sporten en zich daardoor gezond en fit voelen.

Urban sports vereisen over het algemeen een goede fysieke basis. De urban sporters geven dan ook aan dat hun sport hen fysiek sterk en gezond maakt. Jane merkt bijvoorbeeld dat haar lichaam sterker wordt specifiek door het breakdancen: **'Je ziet echt het verschil. Je ziet dat je lichaam sterker aan het worden is.'**

Straatbasketballer Tim vertelt dat zijn sport hem fit houdt en legt uit waarom hij de voorkeur geeft aan deze vorm van beweging boven naar de sportschool gaan:

***'Ik vind naar de sportschool gaan leuk, want iedereen wil een mooi lichaam. Maar ik wil vooral fit zijn en een atleet zijn. Ik wil mijn lichaam goed kunnen gebruiken en aan mijn motoriek werken. En dat geeft straatbasketbal mij meer.'* (Straatbasketballer Tim)**

Ook Lotte benadrukt dat rollerskaten haar gezond houdt, vooral omdat ze vaak buiten sport. Voor haar is buiten kunnen trainen een belangrijk verschil met trainen in de sportschool: **'Ik vind de sportschool ook goed en gezond. Maar als ik buiten sta, voelt het toch beter. Dat je lekker die frisse lucht, de zon op je huid kan voelen of het windje in je gezicht.'**

De sporters benadrukken dus niet alleen de fysieke voordelen van urban sports, maar ook hoe de manier van trainen en de locatie bijdraagt aan hun algehele welzijn.

Blessures en ongezonde gewoontes

Tim en Kai bespreken ook de blessuregevoeligheid van hun sport, maar in de gesprekken met hen ligt de nadruk op de positieve fysieke effecten van urban sports. Tim vertelt dat hij, wanneer hij geblesseerd is – wat bij hem vaak gebeurt door het basketballen – vooral de positieve gezondheidseffecten mist als hij niet kan basketballen.

Hij merkt bovendien dat hij, wanneer hij niet kan sporten, sneller de neiging heeft om ongezonde gewoontes op te zoeken. Zoals Tim zelf zegt:

***'Op het moment dat ik niet kan basketballen, merk ik dat mijn "mind state" minder gezond is. En dat ik soms zelfs misschien "pleasure" zoek in dingen die minder gezond voor mij zijn. Bijvoorbeeld met de boys chillen en "jonko's" [wiet] roken. [...] Je gaat toch sneller de dopamine ergens anders zoeken. En ik merk dus wel dat het basketballen mij gezond houdt. Zowel mentaal als fysiek.'* (Straatbasketballer Tim)**

Volgens Tim zorgt het beoefenen van zijn sport ervoor dat hij minder geneigd is om gewoontes of middelen op te zoeken die fysiek en mentaal minder gezond zijn. Basketballen, zegt hij, helpt hem hierbij en houdt hem zowel mentaal als fysiek in balans.

Intensiteit en frequentie

We zien verschillen in de intensiteit en frequentie van het trainen tussen de urban sporters die we hebben gesproken.

Drie van de zes sporters (Samir, Kai en Jaimy) beoefenen hun sport op hoog competitieniveau waarbij ze voor wedstrijden en toernooien trainen. Zo traint skateboarder Kai zes keer per week, waaronder op maandag in het topsportcentrum.

Samir geeft aan dat hij zich in de aanloop naar straatvoetbaltoernooien intensief voorbereidt. Twee maanden vooraf traint hij vaker en legt hij de nadruk op het opbouwen van een goede conditie. Tijdens deze periodes letten hij en zijn mede-straatvoetballers ook op een gezonde leefstijl, bijvoorbeeld voeding. Zoals Samir zelf vertelt: **'Dan proberen we te letten op wat we eten, wat we doen en waar we mee bezig zijn. Om dan topfit te zijn en te kunnen presteren op onze toernooien.'**

Jaimy vertelt dat hij wel meedoet aan landelijke competities, zoals het Nederlands Kampioenschap calisthenics, maar dat dit niet van invloed is op hoeveel tijd hij aan zijn sport besteedt. Jaimy traint minder vaak dan bijvoorbeeld Kai en Samir: gemiddeld drie keer per week.

Hij legt uit dat de tijd die hij aan trainen besteedt meer afhangt van wat er in zijn leven speelt. Als hij bijvoorbeeld tentamens heeft, traint hij minder. In de aanloop naar een grote wedstrijd verandert vooral de intensiteit van zijn trainingen, niet de frequentie.

Bij Samir en Kai zien we dus dat zij intensief en frequent trainen doordat ze hun urban sport op hoog niveau beoefenen. De andere sporters beoefenen hun sport meer recreatief, met minder frequente trainingen. Voor hen draait het sporten meer om ontspanning, fitheid en het nastreven van persoonlijke doelen.

3.3 Emotionele waarde

Mentaal welzijn

Straatbasketballer Tim benoemde eerder al dat zijn sport hem mentaal gezond houdt, naast de fysieke voordelen (zie paragraaf 3.2). De andere urban sporters bevestigen ook het positieve effect van hun sport op hun mentale welzijn.

● Uitlaatklep

Bijna alle sporters die we spraken, geven aan dat het beoefenen van hun sport een positieve invloed heeft op hun mentale gesteldheid. Ze beschrijven hun sport vaak als een uitlaatklep, vooral in periodes waarin ze zich mentaal minder goed voelen. Zo

vertelt Lotte: **'Als ik niet lekker in mijn vel zit, dan ga ik naar buiten en dan ga ik gewoon skaten. En dan kan ik mijn hoofd eventjes uitzetten en ontspannen. Dat is voor mij een van de belangrijkste dingen.'**

● Toegankelijk

Jaimy vertelt hoe hij begon met calisthenics in een periode van zijn leven waarin hij het vooral financieel moeilijk had. En hoe de sport sindsdien als mentale uitlaatklep voor hem fungeert. Hij benadrukt dat de toegankelijkheid en het feit dat calisthenics gratis is, een belangrijke rol speelden in waarom deze vorm van sporten hem in die tijd zo goed hielp:

'Het is makkelijkst om op terug te vallen. Je hebt er eigenlijk niets voor nodig, het is gratis. Het is niet zoals bij voetbal dat je contributie moet betalen. Dus stel dat je in de problemen komt of een lastige periode in je leven hebt, dan is het heel makkelijk om naar zo'n park te gaan, te trainen en dat als uitlaatklep te gebruiken.' (Calisthenics-atleet Jaimy)

De toegankelijkheid van urban sports speelt hierbij een grote rol, vooral in vergelijking met traditionele verenigingssporten, waarvoor je vaak contributie moet betalen. Tijdens de stadswandeling spraken we ook met andere sporters die calisthenics beoefenen. Zij benadrukten ook het voordeel van de lage kosten en het minimale materiaal dat nodig is.

● Welzijn en geluk

Niet alleen Jaimy vertelt over de positieve invloed van zijn urban sport op zijn mentale gesteldheid: ook Kai deelt hoe belangrijk skateboarden is voor zijn mentale welzijn. Tijdens het gesprek benadrukt hij dat zijn leven niet altijd makkelijk is geweest, maar dat skateboarden een waardevolle omslag heeft betekend:

'Ik denk dat ik wel echt heel veel niet leuke dingen heb meegemaakt. En als ik dit [skateboarden] niet had, dan weet ik echt niet wat ik nu had gedaan of überhaupt hier nog zou zijn. [...] Dus ik denk echt dat skateboarden mij geluk brengt.' (Skateboarder Kai)

Voor Kai brengt skateboarden geluk in zijn leven. Ook geeft Kai net zoals Jaimy aan dat er weinig nodig is om zijn sport te beoefenen, wat ervoor zorgt dat hij altijd op skateboarden kan terugvallen. Hij is niet afhankelijk van een team of speciale voorzieningen. **'Bij skateboarden heb je je plank nodig en jezelf. Dus je kan het overal doen'**, aldus Kai.

Zelfvertrouwen

Verder geven de meeste sporters aan dat hun urban sport heeft bijgedragen aan het opbouwen van zelfvertrouwen. Daarbij zien we verschillen hoe de verschillende soorten urban sports hieraan bijdragen.

● Performen

Bij straatvoetbal en breakdancen speelt performen een belangrijke rol, omdat optredens een onderdeel zijn van de manier waarop deze sporten worden beoefend. Volgens de sporters helpt dit hen om meer zelfvertrouwen te ontwikkelen, doordat ze vaak hun vaardigheden voor een grotere groep mensen moeten tonen. Het is nodig dat ze hun vaardigheden durven bloot te stellen aan anderen. Hier worden de sporters constant uitgedaagd om hun vaardigheden te tonen, wat kan bijdragen aan hun zelfvertrouwen.

Straatvoetballer Samir geeft bijvoorbeeld shows op evenementen en speelt op grote toernooien met veel publiek. Hij vertelt hoe straatvoetbal hem heeft geholpen zelfverzekerder te worden:

'Vroeger was ik heel gesloten, praten was ook moeilijk. Maar als je op een gegeven moment voor duizend man moet presteren, moet je ook durven praten. Je moet durven de grootste te zijn, want je moet gehoord worden. Je kan niet zo zitten met je handen in je ding of friemelen, je moet er staan.'
(Straatvoetballer Samir)

In Samirs geval gaat het specifiek om presenteren, omdat hij regelmatig wordt gevraagd om shows en demonstraties te geven. Dit geldt niet voor alle straatvoetballers, maar performen is wel een onderdeel van straatvoetbal, vooral bij Panna-knockout.

Tijdens deze wedstrijden staan twee spelers in een ring tegenover elkaar en draait het om scoren én trucjes uitvoeren. De spelers staan in de schijnwerpers waarbij er vaak door anderen wordt toegekeken. Het uitvoeren van trucs en het tonen van vaardigheden daagt de spelers uit om zichzelf te laten zien en zelfvertrouwen te ontwikkelen.

Ook bij breakdancen is het tonen van vaardigheden aan anderen, soms zelfs aan een publiek, een belangrijk onderdeel van het uitoefenen van de sport. Jane vertelt dat breakdancen haar zelfverzekerder maakt. Ze ziet dit effect niet alleen bij zichzelf, maar ook bij de jongere kinderen met wie ze breakdancelessen volgt. Ze legt uit: ***'Want die [kinderen] durven zichzelf dan bloot te stellen. [...] Maar ik denk wel echt dat de kinderen, dat kon je ook wel zien toen ze net binnenkwamen, echt zelfverzekerder zijn geworden.'***

Tijdens de stadswandeling met Jane hebben we ook gesproken met andere breakdancers. Eén van hen beaamt wat Jane vertelt over het opbouwen van zelfvertrouwen. Hij vertelt dat breakdancen hem zelfs heeft geholpen met het overwinnen van zijn angsten. Om wat voor angsten dit gaat, hebben we niet verder besproken. Dit is een voorbeeld dat laat zien dat breakdancen voor meer mensen kan bijdragen aan meer zelfvertrouwen en zelfs aan het overwinnen van angst.

● Voor jezelf opkomen

Tim legt uit dat er bij het straatbasketbal momenten zijn waarop je moet leren om voor jezelf op te komen en dat zelfvertrouwen daarom op het basketbalveld, ook wel 'court' genoemd, essentieel is. Doordat er geen vastgestelde regels of scheidsrechters zijn om fair play tijdens het straatbasketballen te waarborgen, vereist het van een speler een zekere mate van zelfvertrouwen om voor zichzelf op te komen.

Hij vertelt dat straatbasketbal vaak fysieker is en dat 'trash talking' veel voorkomt. Trash talking is het uitdagen van tegenstanders met scherpe opmerkingen om ze uit hun spel te halen. Dit stimuleert volgens Tim vooral jongere spelers om voor zichzelf op te komen.

Op die manier heeft Tim ook zelf door straatbasketbal zijn zelfvertrouwen versterkt. Toch benadrukt hij dat er over het algemeen een respectvolle sfeer heerst, waarin ongeschreven regels worden nageleefd om het spel zo eerlijk mogelijk te houden op vrijwel alle courts.

Ook in het rollerskaten vertelt Lotte dat zij haar plek heeft moeten vinden en haar ruimte heeft moeten leren innemen, specifiek in het skatepark. Het kan er vaak druk zijn, met veel mensen die door elkaar skaten. Voor beginnende skaters kan dit spannend en overweldigend zijn. Lotte vertelt:

'Als je begint, is het ook heel chaotisch. Iedereen gaat alle kanten op en het voelt alsof ik in de weg sta. Dat is wel iets waar je even doorheen moet. En ook moet bedenken: ik verdien ook een plekje in het skatepark.' (Rollerskater Lotte)

Ook hier worden beginnende skaters uitgedaagd om voor zichzelf op te komen.

Daarnaast legt Lotte uit dat rollerskaten en skaten in het algemeen kan helpen bij het overwinnen van angst. Lotte, die ook rollerskatelessen verzorgt, legt uit dat haar leerlingen vaak terughoudend zijn om trucjes uit te voeren of van een ramp af te skaten, uit angst om te vallen. Lotte ziet deze angst als een mentale blokkade en probeert in haar rollerskatelessen haar leerlingen te helpen deze te overwinnen. Ze ziet bij haar leerlingen dan ook het zelfvertrouwen groeien wanneer zij hun angst om te vallen overwinnen.

3.4 Persoonlijke waarde

Allereerst valt tijdens de stadswandelingen het enthousiasme van de urban sporters voor hun sport op. Allemaal spreken zij met veel plezier en passie over de sport die ze beoefenen. Verder komt tijdens de gesprekken de persoonlijke waarde van urban sports op verschillende manieren naar voren.

Intrinsieke motivatie

Uit onze gesprekken blijkt dat de meeste sporters een sterke intrinsieke motivatie hebben ontwikkeld voor hun sport. Bijna alle urban sporters die we spraken, beoefenen hun sport volledig of deels ongeorganiseerd. Alleen breakdancer Jane traint uitsluitend tijdens georganiseerde lessen met een trainer. De overige urban sporters bepalen over het algemeen zelf waar, wanneer en hoe ze trainen.

Deze autonomie betekent dat ze niet afhankelijk zijn van trainers, locaties of teamgenoten. Ze geven aan dat juist deze vrijheid urban sports zo aantrekkelijk maakt.

Omdat er geen externe motivatoren zoals trainers of teamgenoten zijn die hen aansporen om te trainen, sporten ze vooral vanuit hun intrinsieke motivatie. Rollerskater Lotte vertelt dat het soms lastig is om zichzelf te blijven motiveren;

'Als ik veel aan mijn hoofd heb dan ben ik daar [sporten] ook echt helemaal niet mee bezig. Dan merk ik ook wel, dan is het wel lastig om jezelf vast te houden. Want dan heb je niemand die tegen jou zegt "hé kom je ook naar de training?". Nou heb ik dan wel vrienden die zeggen van "kom je ook lekker skaten?" Maar dat is toch weer iets anders. Daar kan je sneller nee tegen zeggen dan tegen je coach als je over een paar weken een wedstrijd hebt of zo.'
(Rollerskater Lotte)

Ook straatbasketballer Tim deelt dit sentiment. Hij vertelt dat dit mede verklaart waarom er op evenementen en wedstrijden vaak veel erkenning en support is onder urban sporters. Zij begrijpen hoeveel tijd, energie en discipline er nodig is om urban sports te beoefenen. Tim zegt:

'Mensen herkennen de hoeveelheid passie en commitment die er komt kijken bij het uitoefenen van die sport. Want het zijn sporten die vaak... het is inderdaad makkelijk om het op te pakken, maar het vereist wel veel van jezelf. Want niemand zoals bij een team gaat jou appen: "hé, waarom heb je training gemist?". Je moet zelf elke dag gaan en beter worden.' (Straatbasketballer Tim)

Sociale interacties

Tijdens de gesprekken hebben we ook gevraagd wat de urban sporters motiveert om hun sport te blijven beoefenen. Op deze vraag kregen we uiteenlopende antwoorden.

Calisthenics-atleet Jaimy en straatbasketballer Tim benadrukken vooral het sociale aspect als een belangrijke reden om te blijven sporten. Voor hen is de training niet alleen een fysieke bezigheid, maar ook een manier om sociaal contact te hebben met mensen met dezelfde interesses.

Soms draait het zelfs meer om samen zijn met vrienden en is het trainen een bijzaak. Het vooruitzicht om anderen te ontmoeten tijdens de training motiveert hen telkens opnieuw om dit op te zoeken in combinatie met hun sport. Zo vertelt Tim:

'Je weet dat er altijd wel mensen zijn met wie je kan "levelen". En een leuk gesprek mee kan hebben. Ook al speel je maar één potje! Sommige mensen gaan naar het veld om gewoon te chillen. Snap je? Het is een soort buurtcentrum en gym in één. En dan met mensen die allemaal dezelfde interesses hebben. Dus dat motiveert je wel' (Straatbasketballer Tim)

Jaimy geeft aan dat dit sociale aspect voor hem het grote verschil maakt met trainen in een sportschool, waar dit minder aanwezig is. Hij zegt: ***'Eigenlijk is het vooral een chill-sessie. Je bent hier gewoon met vrienden. Het is niet zoals in de gym, waar je je oortjes in doet en gewoon even een uurtje knalt.'***

We zien hierin bij beide urban sporters hierbij ook meteen de sociale waarde terug, zoals het maken van vrienden. In paragraaf 3.5 gaan we daar verder op in.

Leren en doelen stellen

Naast sociale interacties vertelt Jaimy dat trainen met anderen hem ook stimuleert om nieuwe oefeningen en trucs te leren. Dit zorgt voor voortdurende uitdaging in zijn sport, waardoor hij steeds nieuwe doelen kan stellen. Hij benadrukt dat calisthenics-atleten elkaar tijdens de trainingen blijven motiveren om nieuwe technieken onder de knie te krijgen.

Niet alleen Jaimy noemt nieuwe trucs leren en doelen stellen als belangrijk motiverend aspect. Ook rollerskater Lotte geeft aan dat dit haar steeds opnieuw motiveert om te blijven skaten. Ze vertelt dat ze zich, wanneer ze een truc ziet bij iemand anders of online, hier volledig in verdiept en net zo lang oefent tot ze deze beheerst. Dit proces houdt haar enthousiast en gemotiveerd om door te gaan met skaten.

'Elke keer denk ik weer van "ik moet dit trucje landen". Of dan zie ik weer wat op Instagram voorbijkomen en dan denk ik: "o, dat ziet er zo tof uit! Dat wil ik ook echt leren." En dan ga ik het helemaal uitpluizen. En dan ga ik het gewoon proberen. Misschien lukt het. Misschien lukt het niet en moet ik er echt weken voor werken. Maar dat geeft mij dan ook weer die drive.' (Rollerskater Lotte)

Breakdancer Jane geeft in het gesprek aan dat nieuwe dingen leren een belangrijke motivatie is om haar sport te blijven beoefenen. Ze beschouwt zichzelf als een 'allround-performer' en doet naast breakdance ook theater, zang en andere vormen van dans.

Jane vertelt dat ze haar school niet heeft afgemaakt en het vroeger financieel moeilijk had, wat haar beperkte in het uitvoeren van haar hobby's. Nu ze haar eigen

inkomen heeft, ziet ze het beoefenen van al deze hobby's als een investering in zichzelf en als onderdeel van haar persoonlijke ontwikkeling. Nieuwe dingen leren is een grote motivatie om deze activiteiten te blijven beoefenen. **'Je bent gewoon aan het leren en je bent fouten aan het maken. En ik vind dat leuk'**, aldus Jane.

Breakdance maakt voor haar deel uit van deze leerervaringen.

Voldoening

Straatvoetballer Samir gaf tijdens de stadswandeling aan dat hij vanaf het begin werd geïnspireerd door een andere straatvoetballer, die hij als zijn idool beschouwde. Dit idool vormde voor hem een belangrijke motivatie om binnen het straatvoetbal hetzelfde niveau te bereiken. Vanaf dat moment heeft Samir duidelijke doelen voor zichzelf gesteld.

Volgens Samir heeft deze ambitie hem jarenlang gemotiveerd, hoewel de weg ernaartoe niet altijd eenvoudig was. Inmiddels heeft hij zijn doelen gerealiseerd en geeft hij aan hier een eigen invulling aan te hebben gegeven. Zo vertelt hij:

***'Ik keek naar hem op. En heb ik een beetje alle stappen die hij heeft gedaan gepakt. Maar dan een beetje mijn eigen stijl gebruikt. Door mensen te inspireren en met de jeugd te zijn.'* (Straatvoetballer Samir)**

Met zijn straatvoetbalactiviteiten streeft hij ernaar om anderen te inspireren, met name jongeren, en hen te stimuleren om te gaan sporten. Anderen inspireren geeft hem veel voldoening en is momenteel een belangrijke drijfveer om zijn sport te blijven beoefenen.

Invloed op levensloop

Tijdens de stadswandelingen benadrukken twee urban sporters, als het gaat om persoonlijke waarde, hoe urban sports hun levensloop hebben beïnvloed.

Skateboarder Kai vertelt dat hij in zijn jeugd in aanraking kwam met middelengebruik, maar dat skateboarden hem een ander perspectief bood. Hij legt uit dat oudere jongens met wie hij skatete, hem weerhielden van middelengebruik. Bovendien merkte hij dat middelengebruik en skateboarden slecht samengaan. Zo kende hij jongens die talent hadden voor skateboarden, maar uiteindelijk voor middelengebruik kozen in plaats van hun sport. Kai geeft aan dat dit bij hem anders was, dankzij de steun en positieve invloed van zijn jongens uit zijn skategroep.

***'Alleen je bent jong en je wilt dingen proberen, maar altijd zeiden die oude gasten van dat ik dat nooit mocht doen. En dat heeft mij wel echt wel geholpen om te komen waar ik nu ben.'* (Skateboarder Kai)**

Daarnaast vertelt Kai dat hij meer geld verdient wanneer hij beter gaat skateboarden. Dat motiveert hem ook om zich volledig op het skateboarden te

focussen en niet op andere afleidingen. Zo heeft skateboarden een blijvende impact op zijn levensloop.

Jaimy vertelt, zoals eerder beschreven, dat calisthenics voor hem als uitlaatklep dient. Dat was vooral belangrijk voor hem tijdens een moeilijke financiële periode in zijn leven waarin hij veel aan zijn hoofd had. Jaimy vertelt dat hij zich in die periode op calisthenics richtte om zijn hoofd leeg te maken en zo andere keuzes vermeed die zijn leven een mogelijk negatieve wending hadden kunnen geven. Hij legt uit:

'Ik denk dat het heel veel problemen voor jongeren, niet per se kan oplossen, maar dat het kan verzachten. En dat het ook voor sommigen een middel kan zijn om niet het slechte pad op te gaan. Zoals ik aangaf, ik ben ermee begonnen toen ik het financieel wat lastiger gehad. Dat was meer een uitlaatklep. Maar voor hetzelfde geld had ik ervoor kunnen kiezen om bijvoorbeeld drugs te gaan dealen of iets dergelijks. Dus voor mij heeft het goed uitgepakt, maar voor andere jongeren die hier ook trainen ook honderd procent.' (Calisthenics-atleet Jaimy)

Deze positieve ontwikkeling ziet hij niet alleen bij zichzelf, maar ook bij andere jonge calisthenics-atleten. Volgens Jaimy kan calisthenics voor jongeren met een lastige jeugd een belangrijke aanleiding zijn voor een positieve wending in hun levensloop.

3.5 Sociale waarde

Uit alle gesprekken blijkt het belang van het beoefenen van urban sports voor sociale aspecten, zoals vriendschap en gemeenschapsgevoel. De sociale waarde komt in de gesprekken het duidelijkst naar voren voor alle urban sporters. De sporters vertellen vooral over de vrienden die zij hebben gemaakt en de hechte gemeenschap waarin zij zich begeven.

Vrienden en verbintenis

Alle urban sporters geven aan dat hun sport ze vooral vrienden en verbinding met anderen heeft gebracht. Dit wordt ook tijdens de stadswandelingen duidelijk: op de sportlocaties vertellen ook andere aanwezige urban sporters hoe hun sport mensen samenbrengt en vriendschappen creëert.

Door deze verbindingen is de urban sport voor de meeste urban sporters die we hebben gesproken een onmisbaar onderdeel van hun leven geworden. Lotte benadrukt dat dit ook voor haar geldt. Over rollerskaten zegt ze: **'Ik kan het ook niet meer wegdenken nu. [...] Als je kijkt naar de mensen om mij heen, dan heb ik heel veel skatevrienden. [...] Dus ja, het is echt heel belangrijk voor mij.'**

Jaimy vertelt ook dat hij door calisthenics veel vrienden heeft gemaakt. Hij voegt daaraan toe dat deze connecties ervoor hebben gezorgd dat de sport een vast onderdeel van zijn leven is geworden. Jaimy legt uit:

***'Een andere reden is ook omdat ik zoveel vrienden heb leren kennen die ook gewoon een onderdeel van mijn leven zijn geworden. Dat eigenlijk de sport en mijn leven soort van zijn samengemengd. Dus dat is ook de reden waarom ik zou zeggen dat het meer een levensstijl is geworden.'* (Calisthenics-atleet Jaimy)**

Straatvoetballer Samir vertelt dat de straatvoetbalgemeenschap voor hem heel hecht voelt en, net als bij Jaimy, zijn sport en leven met elkaar zijn verweven. Hij vergelijkt dit met zijn ervaringen in het reguliere voetbal, een sport die hij eerder in verenigingsverband heeft beoefend. Volgens Samir voelde de gemeenschap daar minder hecht. Buiten de trainingen en wedstrijden op zijn voetbalclub had hij weinig contact andere voetballers. Bij de straatvoetbalgemeenschap is dat anders: hij kent straatvoetballers van over de hele wereld.

***'Bijvoorbeeld voetbal bij een club, ik heb ook dat gedaan. Maar je hebt je voetbalclub en that's it. Buiten je omgeving is er niets. Maar voor het straatvoetbal is het: je hebt je teams, maar toch is iedereen samen. [...] Het is gewoon één grote community.'* (Straatvoetballer Samir)**

Sommige vriendschappen tussen urban sporters gaan nog verder en laten zien hoe groot de sociale waarde van urban sports kan zijn. Kai vertelt dat zijn skatevrienden inmiddels zo'n hechte groep zijn geworden dat ze als familie voor hem voelen.

Eerder vermeldden we al dat Kai op jonge leeftijd door oudere jongens uit zijn groep onder hun hoede is genomen. Hij legt uit dat zij hem beschermden en onderling op elkaar letten, waardoor ze als broers voor hem zijn gaan voelen. Het delen van dezelfde ervaringen en het wederzijds begrip spelen hierin een belangrijke rol:

***'Het voelt ook wel echt als familie. Omdat er ook heel veel gasten met hetzelfde verhaal zijn als mij, met een hele moeilijke jeugd. En ja, je praat erover met elkaar. En je wordt een soort hechte familie, omdat je dezelfde dingen meemaakt. En je gaat door hetzelfde proces heen.'* (Skateboarder Kai)**

Ook breakdancer Jane vertelt tijdens het gesprek dat de danscommunity heel open is, met vriendelijke mensen die bereid zijn elkaar te leren kennen. Tijdens de stadswandeling spreken we een breakdancer die hetzelfde gevoel deelt als skater Kai. Hij legt uit dat de breakdancecommunity voor hem voelt als familie, doordat ze samen trainen en elkaars 'moves' delen.

Verbinden van culturen en groepen

Tijdens de stadswandeling met breakdancer Jane komt een ander aspect van de sociale waarde naar voren: het verbinden van verschillende culturen en groepen. Een breakdancer op de locatie vertelt dat breakdancen een manier is voor mensen

om hun verhalen te vertellen via dans. Hij zegt dat er gelijkwaardigheid heerst, dat men naar elkaar luistert en dat het gaat om welk verhaal iemand meebrengt. Daarbij komen mensen uit verschillende culturen samen, wat hen met elkaar verbindt.

Ook straatbasketballer Tim benoemt het verbinden van verschillende mensen en culturen duidelijk. In het gesprek vertelt hij hoe straatbasketbal diverse mensen in verschillende fasen van hun leven kan samen brengen. Tim legt dit verder uit als we hem vragen wat de impact van straatbasketbal is:

***'Het verbinden van mensen uit verschillende facetten van het leven. Mensen die net nieuw in de stad zijn, de taal niet spreken, mensen die weinig te besteden hebben, mensen die het beste uit hunzelf willen halen, het huis willen ontsnappen, nieuwe vrienden willen ontmoeten, gewoon dat. Het verbindt al die mensen aan elkaar.'* (Straatbasketballer Tim)**

Dit aspect komt ook naar voren tijdens de stadswandelingen. Op de verschillende sportlocaties zien we diverse groepen samenkomen. Mensen met diverse achtergronden en leeftijden treffen elkaar om hun sport te beoefenen.

Naast deze observaties spreken we ook sporters die hetzelfde verhaal delen als de geïnterviewde urban sporters. Zowel een skateboarder als een calisthenics-atleet vertellen bijvoorbeeld hoe ze vanuit het buitenland naar Nederland zijn gekomen en een plek zochten om nieuwe mensen te ontmoeten. Door het beoefenen van een urban sport hebben ze op een laagdrempelige manier vrienden en connecties kunnen opbouwen in hun nieuwe woonplaats.

Naast het verbinden van verschillende mensen benadrukt straatbasketballer Tim dat de community ook jongeren kan helpen bij het ontwikkelen van hun identiteit. Het contact met diverse mensen en subculturen draagt bij aan het vormen van hun persoonlijkheid. Urban sports biedt volgens Tim daardoor een mogelijkheid om hun identiteit te ontdekken en vormen. Tim legt uit:

***'Het pusht je om community op te zoeken, de beste versie van jezelf te worden, in verschillende subculturen omarmd te worden. En ook dus eigenlijk een deel van je identiteit te vormen. Vooral in onze jongere jaren zijn we altijd op zoek naar wie we zijn. Ik geloof er niet in dat we maar één ding zijn. Ik ben geen basketballer, ik ben gewoon wie ik ben. Mijn persoonlijkheid wordt uit allemaal verschillende dingen gevormd. En ik denk dat urban sports voor heel veel mensen de perfecte ingang is om jezelf te vinden. Een deel van je persoonlijkheid die je nooit meer kwijtraakt, hoe oud je ook wordt.'* (Straatbasketballer Tim)**

Respectvolle community

Alle urban sporters geven aan dat er veel wederzijds respect heerst binnen de community. Hoewel het tijdens wedstrijden soms hard en competitief kan zijn,

vertellen ze allemaal dat eventuele conflicten op een respectvolle manier worden opgelost. Men moedigt elkaar aan en ziet graag dat anderen goed presteren.

Straatbasketballer Tim beschreef eerder dat dit respect voortkomt uit het wederzijdse begrip dat urban sports veel tijd, energie en toewijding vereisen. Daardoor is de competitie vaak positief en zijn de sporters enthousiast over de prestaties van anderen. Calisthenics-atleet Jaimy vertelt dat dit ook komt doordat het niet om de persoon zelf gaat, maar in eerste instantie om de sport en wat de urban sporter kan laten zien. Hij legt uit:

'Voor mijn gevoel is bijna niemand echt egoïstisch en gaat het meer om de sport zelf. Dus stel dat je een NK calisthenics of iets dergelijks hebt en als je tweede wordt en degene die eerste is geworden nog bezig is, dan ben je diegene juist aan het aanmoedigen. Omdat je juist die zieke dingen wil zien. Sport staat eigenlijk op nummer één en dan pas degene die eraan meedoet.' (Calisthenics-atleet Jaimy)

3.6 Intellectuele waarde

De intellectuele waarde noemen de urban sporters tijdens de gesprekken minder vaak. In twee van de zes gesprekken hebben we deze kort besproken, maar in de overige gesprekken kwam die niet aan bod. Deze waarde lijkt voor de meesten een minder prominent thema.

Scherpte en concentratie

Vooraf Jaimy deelt vanuit zijn eigen ervaring dat calisthenics hem scherp houdt. Het beoefenen van zijn sport zorgt ervoor dat hij zich fysiek gezonder voelt en fungeert als een mentale uitlaatklep. Dit helpt hem zich beter te concentreren op andere aspecten van zijn leven, zoals zijn studie en bijbaan.

Jaimy vertelt ook dat hij deze ervaring deelt met andere urban sporters. Daarbij benoemt hij als voorbeeld een documentaire waarin een urban sporter beter leert omgaan met zijn ADHD. Hij vertelt:

'Er was ook een documentaire van iemand anders die aan freerunnen doet. [...] En daarin zag je ook terug dat hij eerst kampte met ADHD. Daarvoor slikte hij eerst pillen maar die werkten niet. En toen ging hij freerunnen en gingen deze klachten weg. Eerst was hij een probleemkind op school en daarna was dat dus niet meer het geval.' (Calisthenics-atleet Jaimy)

Met de documentaire illustreert Jaimy hoe freerunnen intellectuele waarde kan hebben. De jongen in het voorbeeld vond door deze sport een manier om met ADHD om te gaan en beter te focussen op school. Maar ook naast dit specifieke voorbeeld benadrukt Jaimy dat hij bij andere urban sporters een toename in focus in hun leven ziet: **'Ik merk bij veel urban sporters dat als ze gaan trainen, ze vanaf dat moment in andere aspecten van hun leven ook meer gefocust worden.'**

Betere focus vooral door gezondheid?

In de stadswandeling met straatbasketballer Tim komt de intellectuele waarde van urban sports ook kort ter sprake. Tim vertelt dat hij zich fysiek en mentaal gezonder voelt door zijn sport, en heeft gehoord dat sporten over het algemeen de concentratie en focus verbetert. Hij vraagt zich tijdens het gesprek wel af of dit ook voor hem geldt, maar twijfelt hierover:

'Ja, ik weet het niet, ik heb daar nooit echt de positieve effecten van genoteerd. Maar ik denk wel dat het werkt. Ik denk wel dat als ik weet dat mijn lichaam zo gezond mogelijk is op dat moment, dat ik dan ook wel met meer plezier mijn huiswerk of werk ga doen.' (Straatbasketballer Tim)

Wel kan hij het zich voorstellen dat wanneer mensen zich gezonder voelen, de focus en concentratie op andere aspecten in het leven kunnen verbeteren, en dat dit ook zo bij hem werkt.

3.7 Financiële waarde

De financiële waarde van urban sports hebben we niet tijdens alle stadswandelingen besproken. Als we deze wel bespraken, lag de nadruk voornamelijk op de inkomsten die voortvloeien uit het beoefenen van urban sports en de carrièrekansen die deze sporten kunnen bieden. Andere aspecten van de financiële waarde, zoals het verlagen van werkdruk, kwamen niet aan de orde.

Inkomsten uit urban sports

Uit de stadswandelingen blijkt dat vier van de zes sporters inkomsten genereren uit hun urban sport. Voor sommige van deze sporters vormt de urban sport een belangrijke inkomstenbron, voor anderen is het meer een bijverdienste.

Calisthenics-atleet Jaimy en rollerskater Lotte vertellen allebei dat zij lessen en workshops verzorgen, waar zij enige inkomsten uit halen. Maar beiden benadrukken dat geld verdienen hiervoor niet hun primaire drijfveer is. Ze doen dit vooral omdat ze plezier beleven aan het coachen en stimuleren van andere sporters. Lotte verwoordt het als volgt: **'Maar het is niet genoeg om er echt van te kunnen leven. Ik doe het eigenlijk meer omdat ik het leuk vind.'**

Daarnaast geeft Lotte aan dat zij af en toe wordt gevraagd voor reclamespotjes. Deze opdrachten komen vaak voort uit haar eigen netwerk of via oproepen op sociale media waarop zij zelf reageert. Zowel Jaimy als Lotte benoemen dat hun netwerk binnen de urban sport ze de mogelijkheid heeft geboden om lessen en workshops te geven. Jaimy legt uit:

'En ik ben dus iemand tegengekomen die een indoor gym heeft en daar meer dingen mee doet. Verder ben ik nog iemand anders tegengekomen die ook wel eens workshops en dergelijke geeft. En op die manier rol je daar gewoon in.'
(Calisthenics-atleet Jaimy)

Carrière in urban sports

We zien aan de andere kant dat urban sports voor straatvoetballer Samir en skateboarder Kai wel een grote inkomstenbron vormt. Beiden zijn bekend binnen de wereld van hun sport en hebben dankzij hun populariteit hun sport tot een relatief grote inkomstenbron kunnen maken.

Straatvoetballer Samir werkt aan het opbouwen van een carrière binnen het straatvoetballen. Zijn inkomstenbron bestaat voornamelijk uit het geven van shows en modellenwerk in samenwerking met grote merken. Samir legt uit:

'Als ik een show krijg bijvoorbeeld, dan hangt het ervan af wat ik dan verdien. Dat is per opdracht anders. Of als het modellenwerk is voor een merk, wat ik toevallig gisteren en eergisteren had, dan had ik bijvoorbeeld een samenwerking met Adidas.' (Straatvoetballer Samir)

Skateboarder Kai geeft aan dat zijn inkomsten voornamelijk afkomstig zijn van sponsoring door grote merken. Hij legt uit hoe het verdienen van geld via samenwerkingen met merken werkt en benadrukt het belang van jezelf positioneren en verkopen als skateboarder. Zichtbaarheid op sociale media speelt hierbij een belangrijke rol. Kai zegt hierover:

'Je "brandt" jezelf. Je moet jezelf weten te verkopen. [...] Als je er echt van wil leven, dan moet je verkoopbaar zijn. En je wordt gezien als je gekke trucs, leuke filmpjes of originele dingen post. Dan word je gezien. En ik denk dat als je jezelf kan verkopen aan een merk... Want dat is eigenlijk het doel van de sponsoring: dat mensen dingen gaan kopen door de "influence" van wat jij doet met een skateboard.' (Skateboarder Kai)

Ook Samir beaamt tijdens de stadswandeling dat sociale media daarbij een grote rol spelen. Kai vertelt verder dat hij niet volop bezig is met het opbouwen van een carrière binnen het skateboarden, maar ook nog een studie volgt naast zijn sport.

Geld niet de drijfveer

Beide urban sporters geven ook aan dat zij hun sport niet zijn gaan beoefenen voor het geld. Zij geven aan dat zij vanuit passie voor hun sport verder zijn gekomen en inkomsten hieruit kunnen generen. **'Maar ik doe het voor de passie. Al zou ik nu niet mijn brood ermee verdienen, zou ik nog steeds hetzelfde doen. Dan zou ik het gewoon naast werk doen'**, aldus Samir.

Wel benadrukken beide sterk dat het verdienen van geld uit hun sport niet vanzelf gaat en dat geld niet de belangrijkste drijfveer moet zijn. Zij hebben er hard voor gewerkt om als urban sporter geld te kunnen verdienen. De juiste instelling en toewijding zijn hiervoor essentieel, vertelt Kai:

'Maar ik denk dat het met skateboarden wel echt is dat je echt heel veel input moet geven en het betaalt niet terug. Je kan niet zeggen: "o, ik ga skateboarden omdat ik er geld mee wil verdienen." Want zo werkt dat gewoon niet! Er gaat zoveel in, mentaal en fysiek. Je kan het alleen halen als je er echt liefde voor hebt en het echt wil.' (Skateboarder Kai)

3.8 Urban sports-locaties

Tijdens de stadswandelingen bezochten we verschillende locaties in Rotterdam waar de zes urban sporters het liefst of het vaakst hun sport beoefenen. Hoewel de ervaringen met locaties in de stad niet tot de onderzoeksvraag behoorden, kwamen deze tijdens enkele gesprekken toch naar voren.

De sporters deelden hun ervaringen over specifieke sportlocaties. Niet alle urban sporters gingen uitgebreid in op de locaties; andere onderwerpen waren voor hen belangrijker. De skate- en basketballocaties kwamen wel nadrukkelijk aan bod. Hieronder bespreken we de belangrijkste inzichten, die we als bijvangst van de onderzoeksmethode beschouwen.

Skatelocaties

Tijdens de stadswandelingen met rollerskater Lotte en skateboarder Kai hebben we verschillende locaties in de stad bezocht. Beide sporters hadden uiteenlopende ervaringen met deze plekken.

● West Blaak

Lotte deelt vooral haar ervaring over het skatepark West Blaak. Ze vertelt dat ze daar regelmatig skatet en dat het een populaire plek is waar veel skaters elkaar ontmoeten. Het skatepark beschikt over 'ramps' en 'skatebowls', waardoor het een ideale locatie is voor skaters.

Lotte geeft aan dat de sfeer op het skatepark de laatste tijd niet meer veilig aanvoelt. Vooral 's avonds skatet ze er niet meer alleen, omdat ze zich daar niet prettig voelt door de aanwezigheid van daklozen, van wie sommigen drugs gebruiken. Dat geeft haar een onveilig gevoel. Ze vindt ook dat er weinig toezicht is van de politie.

'Er komen helaas veel dakloze mensen. En de politie doet niet heel veel. En dat maakt het wel in de avond rond een uurtje of tien dat ik denk: als ik daar alleen ben van ik ga maar naar huis. Want ik voel mij hier niet veilig.' (Rollerskater Lotte)

Tijdens de wandeling langs het skatepark leek dit gevoel van onveiligheid inderdaad voelbaar: naast de ramps, waar kinderen aan het skaten waren, zagen we volwassenen rondhangen bij wie het erop leek dat ze drugs gebruikten. Lotte vertelt ook dat dit een aantal jaar terug nog niet zo was en dat dit onveilige gevoel de laatste tijd is toegenomen.

Ook Kai merkt op dat er dagelijks drugsgebruikers op het skatepark West Blaak aanwezig zijn. Daarnaast benoemt hij dat er wel meer dingen gebeuren op het skatepark, zoals onderlinge vechtpartijen. Toch ziet Kai dit meer als een onderdeel van het skatepark, een plek waar hij zelf is opgegroeid. Zo legt hij uit:

'Toen ik jong was, was het ook al zo. En was het elke dag vechten en oppassen gewoon. Dat soort dingen, ja daar groei je een beetje mee op denk ik. Op een skatepark. Dat maakt het allemaal zo divers. Je leert ook er veel van.'
(Skateboarder Kai)

Kai deelt ook het sentiment dat dit kan komen door minder handhaving van de politie op skateparken. Hij denkt dat hierdoor bepaalde mensen vaker op het skatepark blijven hangen in plaats van naar andere openbare ruimtes in de stad te gaan, waar ze sneller weggestuurd kunnen worden.

● Skateland

Kai benoemt in het gesprek dan ook het belang van sportlocaties zoals Skateland. Hij zegt dat het voor vooral kinderen, maar ook voor andere leeftijdsgroepen een plek is met een andere sfeer dan het skatepark in West Blaak. Skateland is een gesloten, professionele ruimte waar iedereen komt om te skateboarden. Volgens Kai is het een plek waar skaters zich kunnen ontwikkelen en groeien.

Lotte bevestigt dit ook, maar benoemt wel dat het nadeel is dat er volgens haar hoge kosten verbonden zijn aan skaten in Skateland.

● Letters en Museumplein

Ten slotte vertelt Lotte dat ze nu vooral skatet in de skateparken West Blaak en 'Letters'. Ze voegt eraan toe dat ze vroeger ook veel op het Museumplein skatete, maar dat dit helaas nu niet meer mogelijk is door de veranderingen op het plein, die de toegankelijkheid voor skaters belemmeren. Ze geeft aan het Museumplein als skateplek erg te missen, omdat daar verschillende groepen urban sporters samenkwamen en de sfeer heel gemoedelijk was.

Straatbasketballocaties

Tijdens de stadswandeling met Tim bezoeken we verschillende straatbasketbalveldjes in de stad.

● Schuttersveld

Vooral over het veld op de locatie 'Schuttersveld', of zoals Tim het zelf noemt, 'Schutters', heeft hij veel te vertellen. Tim legt uit dat dit jarenlang een plek was waar diverse sporters samenkwamen om te basketballen, en dat het een bekend veld was onder straatbasketballers.

Volgens Tim was het veld zo populair omdat iedereen hier welkom was, terwijl andere velden vaak meer voor specifieke groepen straatbasketballers waren. Bij Schuttersveld waren ook andere sporters welkom, zoals voetballers, tennissers, en internationale bezoekers die een plek zochten om te sporten en nieuwe mensen te leren kennen.

Tim geeft aan dat er minder mensen naar Schuttersveld komen en dat de sfeer daar is veranderd. Dit vindt hij jammer, omdat hij hier begonnen is met straatbasketbal en het voor hem een fijne plek was om te sporten.

Waar hij de populariteit van Schutterveld in de afgelopen jaren heeft zien afnemen, ziet hij aan de andere kant dat de gemeente en initiatiefnemers de afgelopen jaren andere basketbalvelden in de stad hebben aangelegd of verbeterd. Hij noemt locaties zoals Henegouwerplein en het Roel Langerakpark, waar de ondergrond en de baskets zijn opgeknapt.

Hoewel het basketballen bij Schutterveld is afgenomen, merkt Tim op dat door de basketballers vanwege de upgrades van de andere velden nu op deze locaties sporten. Zo vertelt Tim:

'Het is jammer, omdat Schuttersveld een emotionele waarde heeft voor veel mensen. [...] Omdat, wat ik zei, het was echt het begin van velen. En het is ook echt een leuke plek om te zijn, doordat er zoveel sporters samenkomen. Dus het is gewoon pijnlijk om te zien van: "hé, waarom gaat niemand meer naar schutters?" Maar om er verder op terug te komen: nee, ik vind het niet erg. Want hetzelfde communitygevoel is er nog steeds. Of het nou is in de loods of Henegouwerplein, mensen weten elkaar te vinden.' (Straatbasketballer Tim)

Volgens Tim is de community die zich ooit op Schuttersveld had gevormd, nu dus terug te vinden op andere basketballocaties.

● Müllerpier

Een locatie waar Tim minder graag speelt, is het basketbalveld bij de Müllerpier in Rotterdam West. De ondergrond is daar ongelijk, wat het spelen gevaarlijk maakt, omdat spelers zich kunnen verwonden als ze vallen. Dit is de reden waarom daar volgens Tim weinig wordt gespeeld.

Hij zegt dat een goed basketbalveld vooral een egale en veilige vloer nodig heeft, en dat de ring en de basket van goede kwaliteit moeten zijn. Daarnaast zijn verlichting en een hek rondom het veld belangrijk, zodat de bal niet uit het veld rolt.

● **Henegouwerplein en Roel Langerakpark**

Tim zelf sport het liefst op het basketbalveld bij het Henegouwerplein, omdat daar de voorzieningen het beste zijn. Voor het gevoel van een grotere groep met verschillende sporters bij elkaar gaat hij in de zomer graag naar het Roel Langerakpark, omdat daar verschillende recreanten samenkomen en de sfeer gemoedelijk is.

● **Basketballoods**

Tijdens de stadswandeling gaan we ook langs de indoor basketballoods in Rotterdam Zuid. Basketballers kunnen hier kosteloos en vrij toegankelijk komen basketballen.

Tim benadrukt het belang van deze locatie voor straatbasketballers. In de winter is spelen op buiten- of openbare velden minder aantrekkelijk door de weersomstandigheden. De loods is daarom juist in deze periode erg populair.

Tim en andere basketballers op de locatie geven aan dat vooral de gratis toegankelijkheid van deze plek essentieel is. Het biedt ze een mogelijkheid om ook in de winter door te spelen, terwijl de toegankelijkheid vergelijkbaar blijft met openbare basketbalvelden. Initiatieven zoals deze zorgen er volgens Tim voor dat financiële beperkingen geen obstakel vormen voor Rotterdamse urban sporters om te blijven basketballen.

Conclusie & reflectie

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste conclusies uit ons onderzoek. Vervolgens reflecteren we op het onderzoek en de gebruikte methode, en doen we suggesties voor vervolgonderzoek.

4.1 Conclusies

Urban sporters ervaren impact op verschillende sociale, emotionele, persoonlijke, financiële, intellectuele en fysieke aspecten door het beoefenen van urban sports. Deze maatschappelijke impact ervaren zij op de meeste aspecten sterker dan reguliere sporters.

Urban sporters ervaren vooral sociale waarde

De urban sporters ervaren vooral een sterke impact op verschillende sociale aspecten. Zo geeft het overgrote deel aan nieuwe vrienden te hebben gemaakt, wat kan leiden tot hechte vriendschappen. Ook benoemen ze de respectvolle en hechte communities binnen de urban sports. Daarnaast kan urban sports een plek bieden voor jongeren om hun identiteit te ontwikkelen door het contact met diverse mensen en subculturen.

Urban sports helpen bij persoonlijke ontwikkeling

Urban sporters geven aan dat hun sport bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling, en aan hun doorzettingsvermogen en lef. Hun sport helpt ze doelen te stellen, intrinsieke motivatie te ontwikkelen en van elkaar te leren. Ook zien we dat urban sports impact kunnen hebben op de levensloop van sporters.

Urban sports dragen bij aan mentale gezondheid

De urban sporters ervaren impact van hun sport op verschillende emotionele aspecten. Ze geven aan zich mentaal beter te voelen en ervaren dat hun sport ze meer geluk en zelfvertrouwen brengt.

Meer financiële impact dan reguliere sporten

Ten slotte valt op dat de urban sporters meer financiële impact ervaren dan de reguliere sporters. De urban sporters vinden het vergaren van inkomsten een waardevolle bijkomstigheid van het beoefenen van hun sport, maar het is niet de primaire reden waarom zij hun sport beoefenen.

Kortom: urban sporters ervaren maatschappelijke impact

Concluderend zien we dat urban sporters maatschappelijke impact ervaren door het beoefenen van hun sport. Deze maatschappelijke impact omvat verschillende aspecten. Vooral de sociale, emotionele en persoonlijke waarde van het beoefenen van hun sport vallen op. Met twee onderzoeksmethoden ontdekten we hoe divers de aspecten zijn die samen de ervaren maatschappelijke impact omvatten.

4.2 Reflectie

Op een aantal onderdelen van dit onderzoek kunnen we kritisch reflecteren.

Geen gevalideerde vragenlijst

Allereerst is de vragenlijst in dit onderzoek niet gevalideerd. De vragen zijn gebaseerd op de zes waarden van het Human Capital Model, maar we hebben geen bestaande gevalideerde vragenlijst gebruikt. Het valideren van een vragenlijst om de ervaren maatschappelijke impact van het beoefenen van (urban) sport te meten, zou een vervolgstap kunnen zijn voor toekomstig onderzoek.

Andere interpretatie van financiële waarde

Daarnaast hebben we de financiële waarde in dit onderzoek iets anders geïnterpreteerd dan in het Human Capital Model. In dit model wordt aangenomen dat sport en bewegen financieel voordeel kunnen opleveren of kosten kunnen besparen. Er wordt gesteld dat mensen die meer bewegen vaak een hoger salaris kunnen verdienen of minder kans hebben op ziekte, waardoor ziekteverzuim minder voorkomt. Dit zou uiteindelijk leiden tot lagere zorgkosten.

Het meten van deze effecten is lastig, omdat vragen zoals 'Heb je een hoger salaris doordat je aan (urban) sport doet?' of 'Ben je minder ziek op je werk door je sport?' moeilijk te beantwoorden zijn voor een respondent in een vragenlijst. Daarom hebben wij ervoor gekozen om, als het gaat om de financiële waarde, te vragen naar inkomsten uit sportbeoefening, carrièremogelijkheden en omgaan met werkdruk.

Vooral fanatieke sporters als respondenten

Ten slotte is het relevant om te benoemen dat de respondenten uit de stadswandelingen urban sporters zijn die betrokken zijn binnen de sport en als enthousiaste deelnemers reageren op de uitnodiging om mee te doen. Het verhaal van sporters die minder fanatiek urban sports beoefenen of minder betrokken zijn bij de urban sports-gemeenschap, hebben we hierdoor mogelijk minder sterk gehoord. De ervaren impact van het beoefenen van urban sports kan bij deze groep mogelijk anders zijn.

Verder hebben we de vragenlijst afgenomen op verschillende momenten, waaronder bij een urban sports-evenement in Rotterdam. Tijdens dit evenement waren mogelijk vooral fanatieke urban sporters aanwezig, wat de ervaren maatschappelijke impact kan beïnvloeden.

4.3 Vervolgonderzoek

Uit dit onderzoek komen ook vragen naar voren die interessant zijn voor vervolgonderzoek.

Vragenlijst valideren

We noemden hierboven al het valideren van de vragenlijst om de ervaren maatschappelijke impact van (urban) sports te meten als mogelijke vervolgstap.

Behoeftes en verbeterpunten

Verder hebben we in dit onderzoek uitsluitend gevraagd naar de ervaren maatschappelijke impact. Deze vraagstelling heeft geleid tot overwegend positieve bevindingen tijdens de gesprekken. Maar uit het onderzoek blijkt ook dat er behoefte is aan verbeteringen voor urban sports in de gemeente Rotterdam. Zo geven de urban sporters aan dat er niet voldoende ruimte en aandacht is voor urban sports in Rotterdam, en dat er op enkele locaties verbeterpunten zijn.

Door de gekozen focus van dit onderzoek was er niet voldoende ruimte om de specifieke behoeftes van urban sporters in Rotterdam verder in kaart te brengen. Vervolgonderzoek kan hierbij mogelijk meer inzicht bieden.

Jongere urban sporters

Daarnaast hebben we in dit onderzoek gekeken naar urban sporters van 16-30 jaar, maar er zijn ook veel jongere kinderen die urban sports beoefenen. De ervaren impact kan voor hen anders zijn. Het is mogelijk interessant om in vervolgonderzoek te kijken naar wat urban sports een jongere doelgroep brengt.

Bronnen

Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., & Petitpas, A. (2013). Physical activity: an underestimated investment in human capital? *Journal Of Physical Activity And Health*, 10(3), 289–308. <https://doi.org/10.1123/jpah.10.3.289>

Bruggeling, D., & Van Batenburg-Eddes, T. (2020). *Onderzoek urban sports*. Gemeente Rotterdam.

Sportdeelname Index Rotterdam. (2023). *Sportdeelname Index Rotterdam, april 2023*. <https://onderzoek010.nl/document/Sportdeelname-Index-Rotterdam,-april-2023/853>

Gemeenteraad van Rotterdam (2024). *Beleidsnota urban sports 2018-2021 'van de straat'*. Geraadpleegd op 22 januari 2025, van <https://spelenenbewegen.nl/wp-content/uploads/2019/05/BeleidsnotaUrbanSports2018-2021.pdf>

Gemeenteraad van Rotterdam (2024). *Urban Sports Agenda Rotterdam 2024-2027 'Waarde voor de stad'*. Geraadpleegd op 22 januari 2025, van <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/5fe8cbf1-6740-4571-a819-1de7b11a486b?documentId=8f63c397-8e16-4b82-9d25-295fab874798>

Kenniscentrum Sport en Bewegen (z.d.). *Human Capital Model*. Geraadpleegd op 11 december 2024, van <https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/producten/human-capital-model/>

Van der Meijde, L., Bronkhorst, A., & Pulles, I. (2022). *Kijk op urban sports: Een verkenning en afbakening van het begrip urban sports*. Mulier instituut.

Van der Meijde, L., & Pulles, I. (2023). *De omvang van urban sports in beeld: inzicht urban sports-deelname en achtergrondkenmerken van sportbeoefenaars* [Factsheet 2023/23]. Mulier Instituut.

Margot Keijzer
m.keijzer@mulierinstituut.nl

Anouschka Pieroelie
a.pieroelie@mulierinstituut.nl

Arnold Bronkhorst
a.bronkhorst@mulierinstituut.nl